

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ФІЗИЧНОЇ**  
**КУЛЬТУРИ**



**ЄВРОПЕЙСЬКА КРЕДИТНО-ТРАНСФЕРНА СИСТЕМА**

**ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ**

<b>освітній ступінь</b>	<u>магістр</u>
<b>галузь знань</b>	<u>01 Освіта/Педагогіка</u>
<b>спеціальність</b>	<u>014.11 Середня освіта (Фізична культура)</u>

**Ізмаїл – 2020**

## ЗМІСТ

1. Загальна інформація про факультет та випускову кафедру.....3
2. Опис освітньої програми спеціальності.....4
3. Інформація про окремі компоненти освітньої програми.....11

## **1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ФАКУЛЬТЕТ ТА ВИПУСКОВУ КАФЕДРУ**

### ***1.1. Інформація про факультет***

Назва: педагогічний факультет

Адреса: вул. Рєпіна, 12 (ауд. 103) м. Ізмаїл

Телефон деканату: +380688405360

Веб-сторінка факультету: <http://idgu.edu.ua/faculties/pedfak>

Електронна пошта: [idgu\\_pedfakultet@ukr.net](mailto:idgu_pedfakultet@ukr.net)

Декан факультету: доктор педагогічних наук, професор, дійсний член академії вищої школи України та міжнародної академії соціальних і педагогічних наук Кічук Надія Василівна

### ***1.2. Інформація про кафедру***

Назва: кафедра соціальної роботи, соціальної педагогіки та фізичної культури

Адреса: вул. Рєпіна, 12 (ауд. 216) м. Ізмаїл

Телефон:

Веб-сторінка факультету: <https://vk.com/id458436733>. Social Pedagogy-Amp-Work

Електронна пошта: [furduy\\_70@i.ua](mailto:furduy_70@i.ua)

Завідувач кафедри: кандидат педагогічних наук, доцент Фурдуй Світлана Борисівна

Освітня програма: Середня освіта (Фізична культура)

## 2. ОПИС ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

<b><i>1 – Загальна інформація</i></b>	
<b>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</b>	Ізмаїльський державний гуманітарний університет Кафедра соціальної роботи, соціальної педагогіки та фізичної культури
<b>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</b>	Магістр середньої освіти (фізична культура). Вчитель фізичної культури.
<b>Офіційна назва освітньої програми</b>	014.11 Середня освіта(Фізична культура)
<b>Тип диплому та обсяг освітньої програми</b>	Диплом магістра, одиничний ступінь, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
<b>Наявність акредитації</b>	Сертифікат про ліцензування 2020р.
<b>Цикл/рівень</b>	FQ – ЕНЕА – перший цикл; EQ – ФННН – 7 рівень, НРК – 2 рівень
<b>Передумови</b>	Наявність базової вищої освіти (освітній ступінь – «бакалавр»)
<b>Мова викладання</b>	Українська
<b>Термін дії освітньої програми</b>	Відповідно до терміну дії акредитаційного сертифікату
<b>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</b>	idgu.edu.ua
<b><i>2 – Мета освітньої програми</i></b>	
Формування особистості фахівця, здатного вирішувати складні нестандартні завдання і проблеми інноваційного і дослідницького характеру у галузі освіта, який володіє знаннями й уміннями психолого-педагогічних особливостей навчально-виховного процесу в закладах освіти, сучасними педагогічними технологіями, методами організації творчого пошуку майбутнього фахівця. Підготовка магістра із широким доступом до працевлаштування.	
<b><i>3 – Характеристика освітньої програми</i></b>	
<b>Предметна область (галузь знань, спеціальність, предметна спеціалізація)</b>	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 014. 11 Середня освіта (Фізична культура) Вчитель фізичної культури
<b>Орієнтація освітньої програми</b>	Освітньо-професійна
<b>Основний фокус освітньої програми та предметної спеціалізації</b>	Підготувати фахівця до самостійної творчої роботи у галузі фізичної культури і спорту в умовах ринкової економіки; сформувати науково-методичні та професійні якості магістра з фізичної культури; сформувати поглиблені знання, уміння та навички щодо організації та проведення науково-дослідної роботи з використанням сучасних методів дослідження;

	підготувати висококваліфікованого фахівця з фізичної культури щодо роботи в освітній, науково-дослідній, фізкультурно-оздоровчій та організаційно-управлінській галузі діяльності.
<b>Особливості програми</b>	Формування висококваліфікованого фахівця, який володіє великим обсягом професійних компетентностей що обумовлює його здатність якісно працювати в сфері фізичної культури
<b>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</b>	
<b>Придатність до працевлаштування</b>	Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу за ДК 003:2010 і може займати первинні посади: 2110.1 - Голова клубу (спортивного); 1210.1 - Директор комплексу (оздоровчого, спортивного, туристського); 1210.1 - Директор школи (вищої спортивної майстерності, спеціалізованої дитячо-юнацької, спортивно-технічної і т. ін.); 2331 – Вчитель фізичної культури загальноосвітнього навчального закладу; 2351.2 - Консультант з питань здорового способу життя; 2351.2 - Методист з фізичної культури; 2359.2 - Керівник секції спортивного напрямку; 3475 - Тренер-викладач з виду спорту (спортивної школи, секції та ін.).
<b>Подальше навчання</b>	Можливість навчання за програмою третього циклу FQ-EHEA, 8 рівня EQF-LLL та 8 рівня НРК, підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту.
<b>5 – Викладання та оцінювання</b>	
<b>Викладання та навчання</b>	Студентоцентроване навчання: персоналізований підхід до кожного студента, орієнтація на вирішення індивідуальної навчальної траєкторії. Організаційні форми: лекції, семінари, практичні заняття, індивідуальні заняття, самостійна робота, практична робота.
<b>Оцінювання</b>	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за чотирибальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), 2-рівневою шкалою (зараховано / незараховано), 100-бальною шкалою. Форма контролю: поточний, проміжний (модульний), підсумковий (семестровий), захист практики, атестаційний екзамен, захист кваліфікаційної роботи.
<b>6 – Програмні компетентності</b>	
<b>Інтегральна компетентність</b>	Здатність компетентно розв'язувати різноаспектні комплексні задачі і проблеми в сфері освіти (фізична культура), керуючись принципами толерантної комунікації, культурної і міжкультурної взаємодії, творчої, креативної й інноваційної професійної діяльності у виробничих ситуаціях в умовах ринкової економіки.
<b>Загальні компетентності (ЗК)</b>	ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 2. Здатність планувати та управляти часом. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

	<p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною, а також іноземною мовами як засобом ділового спілкування.</p> <p>ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 6. Здатність користуватися сучасними інформаційними і комунікаційними технологіями, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, проводити патентний пошук та оформляти патентну документацію.</p> <p>ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати як автономно, так і в команді.</p> <p>ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).</p> <p>ЗК 11. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК 12. Здатність розробляти та управляти проектами, виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 14. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, а також приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 15. Здатність здійснювати організаційно-управлінську діяльність в галузі освіти (фізична культура) та суміжних областях</p>
<p><b>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</b></p>	<p>ФК 1. Здатність використовувати компетентнісний підхід у фізичному вихованні закладів середньої освіти.</p> <p>ФК 2. Здатність оптимізувати навчально-виховний процес на основі інтегрованого навчання із застосуванням елементів інноваційних методів навчання і виховання.</p> <p>ФК 3. Здатність задовольняти особистісні потреби дитини в процесі фізкультурної діяльності та досягти індивідуалізації навчання.</p> <p>ФК 4. Здатність реалізації принципу розвиваючого навчання, забезпечення гнучкості та можливості до нововведень.</p> <p>ФК 5. Здатність використовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні дітей.</p> <p>ФК 6. Здатність використовувати здоров'язберігаючі технології фізичної культури.</p> <p>ФК 7. Застосовувати сучасні методики і технології організації освітньої діяльності, діагностики і оцінювання якості освітнього процесу з різних освітніх програм.</p> <p>ФК 8. Готовність до розробки та реалізації методичних моделей, методик, технологій і прийомів навчання, до аналізу результатів процесу їхнього використання в організаціях, що здійснюють освітню діяльність.</p> <p>ФК 9. Готовність до систематизації, узагальнення та поширення вітчизняного та закордонного досвіду в професійній сфері.</p> <p>ФК 10. Здатність аналізувати та проектувати на сучасному рівні освітній процес, науково-дослідну, організаційноуправлінську, спортивну, фізкультурно-оздоровчу діяльність, у тому числі в умовах інклюзивної</p>

	<p>освіти.</p> <p>ФК 11. Здатність проектувати форми та методи контролю якості освіти, різні види контрольно-вимірвальних матеріалів, у тому числі з використанням інформаційних технологій з врахуванням вітчизняного і закордонного досвіду в сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>ФК 12. Здатність розробляти проекти й методичну документацію в сфері фізичної культури і спорту з обліком соціальних, морфофункціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі та віку, природничих і економічних особливостей регіону.</p> <p>ФК 13. Здійснювати планування, організацію, контроль і корегування освітнього процесу, науково-дослідної, організаційно-управлінської, спортивної, фізкультурно-оздоровчої діяльності.</p> <p>ФК 14. Готовність досліджувати, організовувати та оцінювати управлінський процес із використанням інноваційних технологій менеджменту, що відповідають загальним і специфічним закономірностям розвитку керованої системи.</p> <p>ФК 15. Удосконалювати і використовувати масові форми занять оздоровчої та адаптивної фізичної культури.</p> <p>ФК 16. Здійснювати пропаганду фізичної культури, спорту, туризму, здорового способу життя з використанням сучасних інформаційних технологій.</p> <p>ФК 17. Здатність використовувати методи організації та проведення наукових досліджень у професійній сфері.</p> <p>ФК 18. Здатність здійснювати професійну та особистісну самоосвіту, проектувати подальші освітні маршрути і професійну кар'єру.</p> <p>ФК 19. Здатність організовувати та планувати спеціальну фізичну та техніко-тактичну підготовку особового складу у військових формуваннях, правоохоронних структурах та спеціальних службах.</p>
<b>7 – Програмні результати навчання</b>	
<b>Знання:</b>	<p>ПРН 1. Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування повної загальної середньої освіти в Україні. Знати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку.</p> <p>ПРН 2. Знати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність навчальних закладів освіти, напрями діяльності (адміністративна, методична, контролююча, проектна, освітня, виховна, фінансовогосподарська тощо) вчителя, директора закладу середньої освіти.</p>
<b>Уміння:</b>	<p>ПРН 3. Володіти уміннями і навичками забезпечення організації освітнього процесу в закладі середньої освіти з урахуванням принципів повної загальної середньої освіти, зокрема дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісноорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, компетентнісного підходу тощо.</p> <p>ПРН 4. Вміти визначити напрямок своєї діяльності, її</p>





	роботи та професійної майстерності. ПРН 19. Здатність до використання етичних і правових норм, що регулюють відносини між людьми, суспільством і докiллям; нормативних і правових документiв у сферi фiзичної культури.
<b>8 – Ресурсне забезпечення реалiзацiї програми</b>	
<b>Кадрове забезпечення</b>	Проведення лекцiй з навчальних дисциплiн науково – педагогiчними працiвниками, якi мають науковий ступiнь та/або вчене звання, складає 95% вiд загальної кiлькостi годин (якi мають науковий ступiнь доктора наук або вчене звання професора – бiльш нiж 40%); науково – педагогiчних працiвникiв, якi є визнаними професiоналами з досвiдом роботи за фахом в дослiдницькiй, управлiнськiй, iнновацiйнiй або творчiй сферах дiяльностi – бiльш нiж 25%
<b>Матерiально-технiчне забезпечення</b>	Забезпеченiсть аудиторним фондом, комп'ютерними робочими мiсцями, лабораторiями, необхідними для виконання навчальних планiв; 2 спортивних зали, 2 вiдкритi спортивнi майданчики, спортивно-оздоровчий табiр «Iвушка» (с. Приморське); центральний мiський стадiон та плавальний басейн на правах оренди. Наявнiсть соцiально – побутової iнфраструктури: бiблiотеки, у тому числi читального залу; пунктiв харчування; актового залу; медичного пункту. Забезпеченiсть здобувачiв вищої освiти гуртожитком – 100%
<b>iнформацiйне та навчально-методичне забезпечення</b>	iнформацiйне забезпечення: бiблiотечний ресурс (фахова лiтература, вiтчизнянi та закордоннi фаховi перiодичнi видання, в тому числi в електронному виглядi), електронний репозитарiй, доступ до баз даних перiодичних наукових видань, наявнiсть веб-сайту IДГУ, наявнiсть електронного ресурсу Google Suite for Education. Навчально – методичне забезпечення: опис освiтньої програми, навчальний план, робочий навчальний план, робочi програми, комплекси навчально – методичного забезпечення, навчальнi матерiали з кожної дисциплiни навчального плану, програми практичної пiдготовки, робочi програми практик, методичнi матерiали для проведення атестацiї здобувачiв.
<b>9 – Академiчна мобiльнiсть</b>	
<b>Нацiональна кредитна мобiльнiсть</b>	Можливiсть переведення з /в iншого закладу вищої освiти України за спорiдненою спецiальнiстю.
<b>Мiжнародна кредитна мобiльнiсть</b>	Universitatea Dunarea de Jos (Галац, Румунiя) – угоди щодо семестрового академiчного обмiну, проведення спiльного (паралельного) навчання i видачi дипломiв, стажування науково – педагогiчних працiвникiв
<b>Навчання iноземних здобувачiв вищої освiти</b>	Наявна можливiсть для фiзичних осiб

## 2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

### 2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
<b>Обов'язкові компоненти ОП</b>			
ОК 1.	Методологія та організація наукових досліджень у фізичній культурі	3	залік
ОК 2.	Комунікативний курс англійської мови	4	екзамен
ОК 3.	Сучасні педагогічні та інноваційні технології у фізичному вихованні	3	екзамен
ОК 4.	Здоров'язбережувальна діяльність вчителя фізичної культури	3	залік
ОК 5.	Теорія і методика фізичного виховання у загальноосвітній школі	4	екзамен
ОК 6.	Адаптивне фізичне виховання у системі середньої освіти	4	екзамен
ОК 7.	Теорія біологічного відбору у спорті	3	екзамен
ОК 8.	Маркетинг та менеджмент в фізичній культурі і спорті	3	залік
ОК 9.	Виробнича практика за професійним спрямуванням	6	диф.залік
ОК 10.	Науково – дослідна практика з підготовкою кваліфікаційної роботи	12	диф.залік
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонент:</b>		45	
<b>Вибіркові компоненти ОП</b>			
<i>Вибірковий блок 1 (за вільним вибором факультету)</i>			
ВБ 1.1.	Основи професійно-прикладної фізичної підготовки	6	екзамен
ВБ 1.2.	Організація і методика оздоровчої фізичної культури	5	залік
ВБ 1.3.	Спортивно-педагогічне вдосконалення з спортивних ігор	5	екзамен
ВБ 1.4.	Рекреація у фізичній культурі різних категорій населення	5	екзамен
<i>Вибірковий блок 2 (за вільним вибором студента)</i>			
ВБ 2.1.	Дисципліна вільного вибору	4	залік
ВБ 2.2.	Дисципліна вільного вибору	4	залік
ВБ 2.3.	Дисципліна вільного вибору	4	залік
ВБ 2.4.	Дисципліна вільного вибору	4	залік
ВБ 2.5.	Дисципліна вільного вибору	4	залік
ВБ 2.6.	Дисципліна вільного вибору	4	залік
<b>Загальний обсяг вибірових компонент:</b>		45	
<b>ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ</b>		<b>90</b>	

**Керівник програми чи еквівалентна посада**

Гарант освітньої програми – доктор педагогічних наук, професор Максимчук Борис Анатолійович

## 2.1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОКРЕМІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

### Обов'язкові компоненти ОП

#### Методологія та організація наукових досліджень у фізичній культурі

1. КОД: ОК 1.

2. РІК НАВЧАННЯ: 1

3. СЕМЕСТР: 1

4. ЛЕКТОР: доц. Запорожченко О. В.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ: Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність спілкуватися державною, а також іноземною мовами як засобом ділового спілкування. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні; здатність користуватися сучасними інформаційними і комунікаційними технологіями, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, проводити патентний пошук та оформляти патентну документацію. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність працювати як автономно, так і в команді; здатність працювати в міжнародному контексті. Здатність розробляти та управляти проектами, виявляти ініціативу та підприємливість. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, а також приймати обґрунтовані рішення. Готовність до розробки та реалізації методичних моделей, методик, технологій і прийомів навчання, до аналізу результатів процесу їхнього використання в організаціях, що здійснюють освітню діяльність. Здатність аналізувати та проектувати на сучасному рівні освітній процес, науково-дослідну, організаційноуправлінську, спортивну, фізкультурно-оздоровчу діяльність, у тому числі в умовах інклюзивної освіти. Здійснювати планування, організацію, контроль і корегування освітнього процесу, науково-дослідної, організаційно-управлінської, спортивної, фізкультурно-оздоровчої діяльності; готовність досліджувати, організовувати та оцінювати управлінський процес із використанням інноваційних технологій менеджменту, що відповідають загальним і специфічним закономірностям розвитку керованої системи. Удосконалювати і використовувати масові форми занять оздоровчої та адаптивної фізичної культури. Здатність використовувати методи організації та проведення наукових досліджень у професійній сфері.

6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

*знати:* сутність наукового дослідження; методи аналізу літературних та інших інформаційних джерел, способи подання наукової інформації; методи отримання вихідних даних у науковому дослідженні, спостереження, експерименту; методи логічної та математичної обробки даних; методи генерування нових ідей; правила написання наукової праці та підготовки її до публікації.

*вміти:* визначити і вірно сформулювати мету наукової роботи та її задачі; подавати наукову інформацію у різних формах; спланувати і здійснити вибіркове обстеження і опитування; застосувати на практиці методи логічного і математичного аналізу даних; скласти структурно-логічну схему наукової праці; визначити практичний ефект від розроблених пропозицій; скласти доповідь, тези доповіді, написати статтю.

7. ПРЕРЕКВІЗИТ: Філософія. Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень.

8. ЗМІСТ КУРСУ:

**Тема: Методологія наукового дослідження.** Поняття методології. Загальнофілософські питання наукової методології та методів наукового пізнання. Функції методології. Наукова методологія та її роль у пізнанні суспільних явищ. Взаємозв'язок предмета і методу наукового дослідження. Структура методології наукових досліджень. Основні філософські підходи до вивчення суспільних явищ. Методологічні принципи історизму, всебічності і комплексності. Термінологічний аналіз та метод операціоналізації понять. Системний підхід. Структурно-функціональний підхід. Системно-діяльнісний підхід. Синергетичний підхід. Інформаційний підхід. Культурологічний підхід. Конкретнонаукова методологія. Міждисциплінарна методологія. Плюралізм методологій. Методологія документознавчої науки і методологія документознавчої практики: їх співвідношення. Необхідність методологічної підготовки спеціалістів документознавчого профілю.

**Тема: Методика наукової творчості.** Поняття методу. Методика. Класифікація методів дослідження. Загальні й спеціальні методи. Спостереження. Порівняння. Вимірювання. Експеримент. Опитування. Метод експертних оцінок. Кореляційний аналіз. Факторний аналіз. Метод імплікаційних шкал. Контент-аналіз. Абстрагування. Метод аналізу і синтезу. Емпіричний аналіз. Індукція й дедукція. Формалізація. Логіка досліджень. Закони логіки. Аргументування. Спростування. Методи емпіричного дослідження.

Методи, що застосовуються на емпіричному та теоретичному рівнях досліджень. Методи теоретичних досліджень.

**Тема: Інформаційна база наукових досліджень.** Роль і функції інформації в наукових дослідженнях. Поняття та класифікація інформаційного забезпечення наукових досліджень. Поняття інформаційного ресурсу. Поняття «інформаційний пошук» та його етапи. Наукові факти та їх роль у науковому дослідженні. Структура та призначення наукових документів. Класифікація наукових документів та їх використання у науково-дослідному процесі. Наукові видання та їх класифікація. Науково-технічна патентна інформація. Пошук інформації в мережі Інтернет. Формування інформаційної бази дослідження.

**Тема: Зібрання, обробка та аналіз матеріалів дослідження.** Організація роботи з емпіричними та науково-теоретичними даними. Пошук джерельної бази дослідження. Специфіка джерел документознавчих досліджень. Система джерел наукової інформації: бібліотечні фонди, архівні фонди. Організація роботи з науковими джерелами. Відбір джерельної бази наукового дослідження. Робота з періодичними виданнями. Складання власної картотеки наукових джерел. Робота з друкованими джерелами. Електронні засоби пошуку інформації. Вивчення змісту і структури джерел, визначення і відбір інформації. Форми та види запису: конспект, тези, план, цитування, термінологічний словник. Основні правила посилання і цитування. Облік, оформлення, систематизація та класифікація відібраного матеріалу. Вибір об'єкта обстеження та визначення системи показників, що підлягають збору в процесі спостереження. Організація збору і документальне оформлення інформації. Порядок обробки інформації в документознавчих дослідженнях. Проведення аналітичної роботи в науково-дослідному процесі. АСУ обробки інформації на ЕОМ та застосування їх у наукових дослідженнях.

**Тема: Зміст і етапи науково-дослідної роботи.** Процес наукового дослідження та його характеристика. Організація і послідовність проведення наукових досліджень. Постановка і формулювання наукової проблеми. Наукова проблема та обґрунтування теми дослідження. Критерії вибору теми наукового дослідження, порядок її конкретизації і затвердження. Висунення і обґрунтування наукової гіпотези. Сутність наукової теорії. Формування пропозицій. Особливості емпіричного та теоретичного рівнів наукового дослідження. Бібліотека – інтелектуальний центр наукових досліджень. Бібліографічний пошук у каталогах і картотеках: систематичний каталог, алфавітно-предметний покажчик, алфавітний каталог, предметний каталог. Структура і організація наукової бібліографії. Дослідна і завершальна стадії науково-дослідного процесу.

**Тема: Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.** Сутність і завдання магістерської роботи. Вимоги до магістерської роботи. Технологія підготовки магістерської роботи. Визначення об'єкта і предмета дослідження, актуальності дослідження, формулювання теми дослідження, мети і завдань дослідження. Визначення структури наукового дослідження. Аналіз стану наукового дослідження обраної тематики та визначення ступеня наукової новизни запропонованого вирішення проблеми. Визначення наукової та практичної значущості отриманих результатів дослідження.

**Тема: Оформлення і захист магістерської роботи.** Загальний зміст магістерської роботи та вимоги до її оформлення. Правила подання текстового матеріалу. Правила подання ілюстрацій, таблиць і формул. Оформлення посилань і цитування. Додатки. Типові помилки у написанні та оформленні магістерської роботи. Захист магістерської роботи.

**Тема: Оформлення та впровадження результатів наукового дослідження.** Форми наукових праць: доповідь, реферат, тези доповідей, наукові статті, монографії, дисертації. Випускна кваліфікаційна (бакалаврська, магістерська, дипломна) робота. Анотація. Рецензія. Загальні вимоги щодо написання наукового твору. Етапи підготовки наукового твору: визначення структури і складання плану, відбір джерельної бази, викладення змісту, редагування. Структура наукового твору: зміст, заголовок, анотація, передмова (вступ), основний текст, післямова (висновки), список використаних джерел, додатки та їх зміст. Особливості написання наукових статей та монографій. Методичні прийоми викладу наукового матеріалу. Техніка написання тексту. Формулювання задуму. Опрацювання рукопису. Перевірка правильності оформлення рукопису. Важливість грамотності тексту і літературна правка. Впровадження результатів завершених наукових досліджень. Ефективність результатів наукових досліджень, їх критерії та оцінка.

## **9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:**

1. Артемчик Г. І., Курило В. М., Кочерган М. П. Методика організації науково-дослідної роботи. – К., 2000.
2. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2002.
3. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / М-во освіти і науки України: під наук.ред. В. О. Дроздова. – К.: Професіонал, 2007.
4. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник для студентів внз. – К.: Кондор, 2006.

5. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень: підручник / М-во освіти і науки України. – К.: Знання, 2007.
6. Пилушенко В. Л., Шкрабак І. В. Методологія и організація наукового дослідження : Учебное пособие. – Донецьк, ДонГАУ, 2001.
7. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень: Підручник.–К.: Знання, 2007.
- 10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
- 11. МОВА НАВЧАННЯ:** українська.
- 12. ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ** (за наявності).

### Комунікативний курс англійської мови

**1. КОД:** ОК 2.

**2. РІК НАВЧАННЯ:** 1,2

**3. СЕМЕСТР:** 2,3

**4. ЛЕКТОР:** доц. Сорока Т.В.

**5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:** Здатність спілкуватися державною, а також іноземною мовами як засобом ділового спілкування. Здатність користуватися сучасними інформаційними і комунікаційними технологіями, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, проводити патентний пошук та оформляти патентну документацію. Здатність працювати в міжнародному контексті.

**6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

*Знання:* знати базові лексичні та граматичні структури, що є необхідними для гнучкого вираження мовних функцій у відповідних комунікативних ситуаціях; розуміти природу синтаксичних відношень та правила англійського синтаксису для розпізнавання та продукування широкого спектру висловлювань іноземною мовою; знати мовні форми, властиві для офіційних та розмовних реєстрів мовлення; розмовні штампи відповідно до мовної поведінки, яка є специфічною для окремих комунікативних сфер і ситуацій.

*Уміння:* розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання; реагувати на основні думки мовця та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час детальних обговорень, дискусій, бесід, що пов'язані з відповідною темою спілкування; чітко аргументувати думку та висловлювати власне ставлення до обговорюваної теми; розуміти в деталях телефонні розмови, інструкції, рекламні матеріали в межах комунікації; продукувати ділову і побутову кореспонденцію; користуватися базовими вербальними засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткій, логічно об'єднаний дискурс; знати правила невербальної взаємодії між людьми у типових світських та академічних ситуаціях повсякденного життя.

**7. ПЕРЕКВІЗИТ:** Практичний курс англійської мови.

**8. ЗМІСТ КУРСУ:**

**Тема: Роль комунікації в житті людини.** Поняття комунікації. Вербальна та невербальна комунікація. Типи вербальної та невербальної комунікації. Дискусія за темою. Тестові завдання.

**Тема: Мова жестів у різних країнах світу.** Мова жестів у Великобританії. Порівняння мови жестів у різних країнах світу. Мова тіла як засіб невербальної комунікації. Доповіді за темою.

**Тема: Особисті якості, почуття та вподобання.** Читання: Are you on top of the world? Робота з текстом. Говоріння: Розповідь про себе. Граматика: Словотвір з абстрактними іменниками, дієсловами та прикметниками. Використання префіксів і суфіксів. Лексико-граматичні вправи.

**Тема: Симпатії та антипатії.** Аудіювання: What makes you happy? Дискусія за темою. Граматика: Вживання часових форм Present, Past, Future Simple. Письмо: написання автобіографії. Різновиди написання автобіографії в Великобританії (CV, resume). Структура написання автобіографії (Curriculum vitae). Вправи на знаходження відповідності.

**Тема: Встановлення контакту зі співрозмовником.** Аудіювання: Making contact. Діалогічне мовлення: Привітання. Початок розмови. Обговорення планів. Комунікативні вправи.

**Тема: Розповідь історії з двох різних точок зору.** Читання: The gentle touch. Робота з текстом. Лексика: дієслова руху (drive around, walk off, etc.). Граматика: Дієслівні форми для опису подій (Past Simple, Past Continuous, Past Perfect, Past Perfect Continuous). Лексико-граматичні вправи.

**Тема: Несподівані пригоди.** Читання: An unforgettable journey. Робота з текстом. Граматика: Основні моделі порядку слів в англійській мові. Письмо: написання неофіційного листа. Структура неофіційного листа. Вправи на знаходження та виправлення помилок.

**Тема: Знайомство зі співрозмовником.** Аудіювання: Welcoming visitors. Діалогічне мовлення: Зустріч. Інструкції. Роз'яснення. Комунікативні вправи.

**Тема: Особисті досягнення.** Читання: Different kinds of achievement. Робота з текстом. Лексика: Дієслівно-субстантивні словосполучення (to cope with problems, to take risks etc.). Лексичні вправи. Дискусія за темою.

**Тема: Найбільші досягнення людства.** Аудіювання: The greatest achievements of the last 150 years. Дискусія за темою. Граматика: Вживання часових форм Present, Past, Future Perfect. Лексико-граматичні вправи.

**Тема: Розмова по телефону.** Аудіювання: Talking on the phone. Граматика: модальні дієслова can, may, could, would. Письмо: правила написання офіційного листа. Структура офіційного листа. Вправи на знаходження та виправлення помилок.

**Тема: Спільні теми для обговорення.** Аудіювання: Getting acquainted. Діалогічне мовлення: Знайомство. Обмін інформацією. Підтримання бесіди. Комунікативні вправи.

**Тема: Визначні події.** Читання: Celebrations and festivals. Робота з текстом. Дискусія за темою: An important festival or celebration in your country. Граматика: Present, Past, Future Continuous. Лексикограматичні вправи.

**Тема: Огляд визначних пам'яток.** Говоріння: Опис визначних пам'яток свого міста. Граматика: Вживання інфінітиву / герундію з конструкціями used to, to be used to, to get used to, would. Монологічне мовлення: Virtual tours of famous cities of the world.

**Тема: Дозвілля.** Аудіювання: Entertaining a visitor. Дискусія за темою. Письмо: правила написання неофіційного електронного листа. Структура неофіційного електронного листа. Вправи на знаходження та виправлення помилок.

**Тема: Незручні ситуації в процесі комунікації.** Аудіювання: Talking about origins. Дискусія за темою. Діалогічне мовлення: Запрошення. Відповідь на запрошення. Ввічлива інтонація.

**Тема: Корисні поради.** Читання: How to pass exams. Робота з текстом. Дискусія за темою. Граматика: Вживання означеного, неозначеного та нульового артиклів. Лексико-граматичні вправи.

**Тема: Незвична їжа.** Аудіювання: Eating out. Лексика: Food. Лексичні вправи. Використання ідіоматичних висловів та фразових дієслів в англійській мові. Вправи на знаходження відповідності.

**Тема: Проблема вибору.** Аудіювання: Deciding what to order. Діалогічне мовлення: At the restaurant. Письмо: правила написання офіційного електронного листа. Структура офіційного електронного листа. Вправи на знаходження та виправлення помилок.

**Тема: Гумор як складова культури спілкування.** Аудіювання: Humour in different cultures. Дискусія за темою. Використання емоційних конструкцій у процесі комунікації.

**Тема: Кооперація та співробітництво.** Читання: The agenda for a meeting. Робота з текстом. Рольова гра: організація міжнародного заходу. Письмо: правила написання звіту про проведення заходу. Структура звіту. Вправи на знаходження та виправлення помилок.

**Тема: Подорож.** Аудіювання: Arranging a trip. Дискусія за темою. Граматика: Основні форми вираження майбутнього часу (Present Simple, Present Continuous, will, going to). Лексико-граматичні вправи.

**Тема: Ділове спілкування.** Аудіювання: Networking at a trade fair. Дискусія за темою. Діалогічне мовлення. Говоріння: Безпечні теми для обговорення. Комунікативні вправи.

**Тема: Підведення підсумків.** Аудіювання: Ending a conversation. Дискусія за темою. Діалогічне мовлення: ввічливе закінчення розмови. Рольова гра: English for Socializing.

## **9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:**

1. Cunningham S., Moor P. Cutting Edge. Upper Intermediate. Students' Book / Sarah Cunningham, Peter Moor. – Longman: Pearson Education Limited, 2000. – 176 p.
2. Carr J.C., Eales F. Cutting Edge. Upper Intermediate. Workbook / Jane Comyns Carr, Frances Eales. – Longman: Pearson Education Limited, 2001. – 80 p.
3. Gore S., Smith D. G. English for Socializing (Express Series) / Sylee Gore, David Gordon Smith. – Oxford University Press, 2007. – 81 p.
4. Evans V. Successful Writing Advanced. Express Publishing, 1999.
5. Field M. Improve Your Written English/ Marion Field.- How To Books, Fifth edition, 2009.-180 p.
6. Hewings M. Advanced Grammar in Use. CUP, 1999.
7. McCartney M. English Vocabulary in Use. – Cambridge University press, 2001. – 174 p.
8. Murphy R. English Grammar in Use. – CUP, 2001. – 350p.
9. Swan M. Practical English Usage. – OUP, 1998.
10. Vince M. Language Practice. Intermediate. – Macmillan, 2003. – 296p.

**10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

**11. МОВА НАВЧАННЯ:** англійська

**12. ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ** (за наявності).

## Сучасні педагогічні та інноваційні технології у фізичному вихованні

1. КОД: ОК 3.

2. РІК НАВЧАННЯ: 1

3. СЕМЕСТР: 1

4. ЛЕКТОР: доц. Ніфака Я.М.

**5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність планувати та управляти часом. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність спілкуватися державною, а також іноземною мовами як засобом ділового спілкування. Здатність користуватися сучасними інформаційними і комунікаційними технологіями, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, проводити патентний пошук та оформляти патентну документацію. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність працювати як автономно, так і в команді. Здатність працювати в міжнародному контексті. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, а також приймати обґрунтовані рішення. Здатність здійснювати організаційно-управлінську діяльність в галузі освіти (фізична культура) та суміжних областях. Здатність реалізації принципу розвиваючого навчання, забезпечення гнучкості та можливості до нововведень. Застосовувати сучасні методики і технології організації освітньої діяльності, діагностики і оцінювання якості освітнього процесу з різних освітніх програм. Готовність до розробки та реалізації методичних моделей, методик, технологій і прийомів навчання, до аналізу результатів процесу їхнього використання в організаціях, що здійснюють освітню діяльність. Готовність до систематизації, узагальнення та поширення вітчизняного та закордонного досвіду в професійній сфері. Здатність розробляти проекти й методичну документацію в сфері фізичної культури і спорту з обліком соціальних, морфофункціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі та віку, природничих і економічних особливостей регіону. Здійснювати планування, організацію, контроль і корегування освітнього процесу, науково-дослідної, організаційно-управлінської, спортивної, фізкультурно-оздоровчої діяльності. Здійснювати пропаганду фізичної культури, спорту, туризму, здорового способу життя з використанням сучасних інформаційних технологій. Здатність здійснювати професійну та особистісну самоосвіту, проектувати подальші освітні маршрути і професійну кар'єру.

**6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

*Знання:* зміст та класифікацію інноваційних технологій в галузі фізичного виховання; психолого-педагогічні, медико-біологічні, соціокультурні основи інноваційних технологій у галузі фізичного виховання; форми, методи і принципи використання інноваційних технологій у фізичному вихованні дітей та підлітків;

*Уміння:* планувати, організовувати і проводити заняття з використанням інноваційних технологій; застосовувати на заняттях сучасні засоби і методи фізичного виховання, адекватні змісту інноваційних технологій; оцінювати ефективність використовуваних технологій і контролювати якість навчально-виховного процесу; аналізувати і коригувати свою професійну діяльність; організовувати і проводити наукові дослідження у сфері професійної діяльності; розробляти методичні рекомендації з метою підвищення привабливості рухової активності для різних вікових категорій населення; підвищувати привабливість занять фізичними вправами, використовуючи інноваційні технології.

**7. ПЕРЕКВІЗИТ:** Теорія і методика фізичного виховання.

**8. ЗМІСТ КУРСУ:**

**Тема: Сутність технологічного підходу до навчання і виховання.** Поняття і зміст інноваційних технологій і технологічного підходу. Історія виникнення і концептуальні положення інноваційних технологій. Основні поняття інноваційних технологій в освіті. Класифікація інноваційних технологій навчання і виховання (особистісно-орієнтовані, розвивальні, проектні, інтерактивні, інформаційні).

**Тема: Структура і динаміка інноваційних процесів.** Класифікація інноваційних технологій навчання і виховання (особистісно-орієнтовані, розвивальні, проектні, інтерактивні, інформаційні).

**Тема: Інноваційні технології у системі фізичного виховання.** Модернізація фізкультурної освіти. Фізкультурна освіта з позицій інновації. Законодавчі основи фізичної культури і спорту, що регламентують використання інноваційних технологій в освітньому процесі. Готовність педагога до інноваційної діяльності. Етапи інноваційної педагогічної діяльності. Компоненти готовності педагога до інноваційної професійної діяльності. Ціннісно-мотиваційна готовність

педагогів до інновацій. Антиінноваційні бар'єри та шляхи їх подолання. Компетентнісна готовність педагога до інноваційної діяльності: методологічні, технологічні, нормативно-правові, управлінські компетенції. Потенціал творчості в інноваційній професійній діяльності.

**Тема: Методичні особливості використання інноваційних технологій у фізичному вихованні.** Сучасні підходи щодо змісту фізкультурно-оздоровчої роботи в умовах стратегічного розвитку вітчизняної системи освіти. Напрями використання технології фізичного виховання у навчально-виховному процесі.

**Тема: Сутність та особливості використання освітніх технологій у фізичній культурі і спорті.** Інноваційні технології в галузі фізичного виховання (педагогічні, медикобіологічні, інформаційні). Сутність та особливості педагогічних технологій, елементи педагогічних технологій у фізичному вихованні. Технологічний підхід і новітні медикобіологічні технології в сучасній освіті. Поняття про інформаційні технології. Класифікація інформаційних технологій у фізичному вихованні. Напрями використання мультимедійних технологій та мережі Інтернет у фізичному вихованні.

**Тема: Упровадження інноваційних технологій у практику фізичного виховання дітей шкільного віку.** Інноваційна діяльність в галузі фізичного виховання учнів. Загальна характеристика інноваційних оздоровчих технологій. Різні види гімнастик: фітболгімнастика, стимулювальна гімнастика, гімнастика для очей, дихальна гімнастика, пальчикова гімнастика, психогімнастика (вправи, ігри, етюди, пантоміми) тощо. Оздоровчі комплекси з елементами психогімнастики: дихально-оздоровчий комплекс «кун-фу»; гімнастика у-шу для дошкільників; ігри-медитації; оздоровчий комплекс «бебі-йога», види масажу, самомасаж. Різних частин тіла без предметів і з використанням різноманітних засобів, доріжки здоров'я, гімнастика для очей, імунна гімнастика, валеокорекція). Інноваційні оздоровчі технології профілактично-лікувального спрямування у системі оздоровлення дітей дошкільного віку: фітотерапія; ароматерапія; вітамінотерапія. Інноваційні оздоровчі технології терапевтичного спрямування: арт-терапія, казкотерапія, ігрова терапія, сміхотерапія; музична терапія; кольоротерапія, рефлексотерапія тощо. Авторські оздоровчі технології («Театр фізичного розвитку та оздоровлення дітей» М. Єфименка, Технологія активізації сенсомоторного розвитку дошкільників (І. Шилкова, А. Большев, Ю. Сілкін та інші), Технології формування духовних основ особистості дитини в руховій діяльності (Л. Глазиріна) та ін.)

**Тема: Інноваційні практики у фізичному вихованні.** Характеристика сучасних освітніх технологій учнів (спортивно-орієнтоване фізичне виховання, олімпійська освіта, валеологічна освіта, технологія СПАРТ). Методи (дискусія, мозковий штурм, імітаційні та рольові ігри, спільний проект, інтерактивне навчання (кейс-проекти, веб-квести, воркшопи, е-навчання), ситуативного моделювання), форми (особистісно-орієнтований урок, сюжетний урок, лікувальнооздоровчі заняття, п'ятихвилинки до занять тощо), види: (фізкульт-тайм, хвилини здоров'я, дихальна гімнастика, психофізіологічна релаксація, фітнес-технології тощо). Новітні підходи щодо організації інноваційних технологій у позашкільних фізкультурно-оздоровчих та спортивних навчальних закладах (рекреаційно-адаптивні заходи у спортивних гуртках і секціях, заходи спорт-шоу для учнів і батьків, інтелект-шоу, арт-виставки малюнків спортивної та фізкультурно-оздоровчої тематики, майстер-класи та лекторії для батьків та педагогів тощо).

## **9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:**

1. Общая педагогика физической культуры и спорта: Учебное пособие [Электронный ресурс]/ Э.Б. Кайнова. – М.: ИД ФОРУМ: НИЦ Инфра-М, 2012. – 208 с.
2. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібн. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко – К.: А.С.К., 2004. – 192 с
3. Цьось А. В. Сучасні технології викладання спортивних дисциплін: навч. посіб./Анатолій Васильович Цьось, Галина Валентинівна Балахнічова, Людмила Василівна Заремба. – Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. – 132 с. – (Посібники та підручники ВНУ імені Лесі Українки).
4. Панова Е.О. Организация клуба спортсменов-интеллектуалов как новая форма организации спортивной работы в учебных заведениях / Е.О.Панова, Л.В.Разумова, Л.И. Костюнина // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2012. - №4.– С. 50-52.



5. Плахотнюк Н.П. Структурно-функціональний аналіз інноваційної педагогічної діяльності як цілісної системи / Н.П. Плахотнюк // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2008. – № 42. – С. 78–82.

**10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

**11. МОВА НАВЧАННЯ:** українська

**12. ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ** (за наявності).

### **Здоров'язбережувальна діяльність вчителя фізичної культури**

**1. КОД:** ОК 4.

**2. РІК НАВЧАННЯ:** 1

**3. СЕМЕСТР:** 1

**4. ЛЕКТОР:** доц. Баштовенко О.А.

**5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність планувати та управляти часом. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність спілкуватися державною, а також іноземною мовами як засобом ділового спілкування. Здатність користуватися сучасними інформаційними і комунікаційними технологіями, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, проводити патентний пошук та оформляти патентну документацію. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність працювати як автономно, так і в команді. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань). Здатність працювати в міжнародному контексті. Здатність розробляти та управляти проектами, виявляти ініціативу та підприємливість. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, а також приймати обґрунтовані рішення. Здатність використовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні дітей. Здатність використовувати здоров'язберігаючі технології фізичної культури. Готовність до розробки та реалізації методичних моделей, методик, технологій і прийомів навчання, до аналізу результатів процесу їхнього використання в організаціях, що здійснюють освітню діяльність. Готовність до систематизації, узагальнення та поширення вітчизняного та закордонного досвіду в професійній сфері. Здатність проектувати форми та методи контролю якості освіти, різні види контрольовано-вимірювальних матеріалів, у тому числі з використанням інформаційних технологій з врахуванням вітчизняного і закордонного досвіду в сфері фізичної культури і спорту. Здатність розробляти проекти й методичну документацію в сфері фізичної культури і спорту з обліком соціальних, морфофункціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі та віку, природничих і економічних особливостей регіону. Здійснювати планування, організацію, контроль і корегування освітнього процесу, науково-дослідної, організаційно-управлінської, спортивної, фізкультурно-оздоровчої діяльності. Готовність досліджувати, організувати та оцінювати управлінський процес із використанням інноваційних технологій менеджменту, що відповідають загальним і специфічним закономірностям розвитку керованої системи. Удосконалювати і використовувати масові форми занять оздоровчої та адаптивної фізичної культури. Здійснювати пропаганду фізичної культури, спорту, туризму, здорового способу життя з використанням сучасних інформаційних технологій. Здатність використовувати методи організації та проведення наукових досліджень у професійній сфері. Здатність здійснювати професійну та особистісну самоосвіту, проектувати подальші освітні маршрути і професійну кар'єру.

**6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

*Знання:* володіти: техніками для корекції порушень соматичного здоров'я без відриву від навчального процесу; техніками психогігієнічної саморегуляції; сучасними технологіями для корекції порушень соматичного здоров'я без відриву від навчального процесу; різноманітними формами організації навчально-виховного процесу з урахуванням психологічного та фізіологічного впливу на організм учнів.

*Уміння:* провести медико-психологічно-педагогічний моніторинг стану здоров'я, фізичного і психічного стану учнів; реалізувати виконання навчальних програми із формування в учнів навичок ведення здорового способу життя; проводити моніторинг медико-психологічнопедагогічного стану здоров'я, фізичного і стану студентів.

**7. ПЕРЕКВІЗИТ:** Анатомія та фізіологія людини.

**8. ЗМІСТ КУРСУ:**

**Тема: Поняття здоров'язбережувальних освітніх технологій.** Типи технологій. Поняття технологій. Складові комплексної програми здоров'я, що запроваджується в дитячому шкільному колективі: валеологічна освіта, фізичне виховання; шкільна медична служба, служба харчування,

служба здоров'я персоналу школи; шкільна психологічна служба; участь батьків та громадськості. Типи технологій у сфері збереження та зміцнення здоров'я учнів.

**Тема: Загальнометодичні та специфічні принципи оздоровчої педагогіки.** Загальнометодичні принципи оздоровчої педагогіки як основні положення, що визначають зміст, організаційні форми та методи навчального процесу відповідно до загальних цілей здоров'язбережувальних освітніх технологій. Специфічні принципи оздоровчої педагогіки: принцип свідомості; принцип активності; принцип наочності; принцип систематичності та послідовності; принцип циклічності; принцип формування відповідальності учнів за своє здоров'я та здоров'я оточуючих та ін.

**Тема: Взаємозв'язок пізнавальної та рухової діяльності учнів у процесі навчання.** Методика навчання у русі (за О.Д. Дубогай) як забезпечення інтеграції пізнавальної і рухової діяльності молодших школярів. Ігрові ситуації в системі пізнавально-рухового навчання. Рухове відтворення навчального матеріалу за трьома етапами. Поєднання видів пізнавальної та рухової діяльності учнів під час навчально-виховного процесу початкової школи.

**Тема: Загальна характеристика шкільних факторів ризику, що впливають на здоров'я дітей.** Характеристика факторів ризику, що впливають на здоров'я молодших школярів під час навчання в школі: стресова педагогічна тактика; інтенсифікація навчального процесу; невідповідність методик і технологій навчання віковим та функціональним можливостям учнів; невиконання елементарних фізіологічних та гігієнічних вимог до організації навчального процесу; недостатня обізнаність педагогів з вимогами оздоровчої педагогіки; відсутність служб шкільного лікарського контролю; недоліки в існуючій системі фізичного виховання дітей; відсутність системи оздоровчої роботи з батьками.

**Тема: Особливості процесу навчання учнів в умовах здоров'язбережувальної педагогіки.** Етап початкового ознайомлення з основними поняттями та уявленнями. Його мета та основні завдання. Етап поглибленого вивчення. Його мета та основні завдання. Етап закріплення знань, умінь та навичок збереження та зміцнення здоров'я та їх подальшого вдосконалення. Його мета та основні завдання.

**Тема: Організація та методика проведення уроку з основ здоров'я за вимогами здоров'язбережувальної педагогіки.** Критеріальні показники сучасного здоров'язбережувального уроку. Санітарно-гігієнічні: санітарно-гігієнічний режим; освітлення класу; відповідний тепловий режим; ергономічність кольорового забарвлення приміщення; відповідність пар зросту і віку учнів та ін. Організаційнонавчальні: чергування видів навчальної діяльності учнів; оптимальний розподіл навчального матеріалу; профілактика втомлюваності учнів і т.ін. Навчально-методичні: зв'язок теми, мети, змісту уроку з життям і здоров'ям людини; наявність акцентів на здоров'язбережування; спрямування уроку на формування в учнів здоров'язбережувальних компетенцій і т.ін.

#### **9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:**

1. Ващенко О.М. Здоровий спосіб життя – важливий чинник виховання особистості: теоретико-методологічний аспект/ О.М. Ващенко// Початкова школа. – 2004. - № 4. – С. 48-50.
2. Ващенко О. Здоров'язберігаючі технології в загальноосвітніх навчальних закладах/ О. Ващенко, С. Свириденко// Директор школи. – 2006. - №20. – С. 12-15.
3. Ващенко О. Організація здоров'язберігаючої діяльності початкової школи/ О. Ващенко, С. Свириденко// Початкова освіта. – 2005. - №46.- С. 2-4.
4. Ващенко О. Школа соціального здоров'я: Методичний poradnik / О.Ващенко, С.Свириденко// Початкова освіта. – 2009. – №16. – С. 3-11.
5. Здоров'язберігаючі технології у навчальному закладі /О. Колонькова, О. Литовченко. – К.: Шкільний світ, 2009.
6. Навчання здорового способу життя на засадах розвитку навичок через систему шкільної освіти: оцінка ситуації. Навч. посібник. – К.:ДПКСМ, 2004.

**10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

**11. МОВА НАВЧАННЯ:** українська

**12. ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ** (за наявності).

## Теорія і методика фізичного виховання у загальноосвітній школі

1. КОД: ОК 5.

2. РІК НАВЧАННЯ: 1

3. СЕМЕСТР: 1

4. ЛЕКТОР: проф. Максимчук Б.А.

**5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність планувати та управляти часом. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність спілкуватися державною, а також іноземною мовами як засобом ділового спілкування. Здатність користуватися сучасними інформаційними і комунікаційними технологіями, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, проводити патентний пошук та оформляти патентну документацію. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність працювати як автономно, так і в команді. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Здатність здійснювати організаційно-управлінську діяльність в галузі освіти (фізична культура) та суміжних областях. Здатність використовувати компетентнісний підхід у фізичному вихованні закладів середньої освіти. Здатність оптимізувати навчально-виховний процес на основі інтегрованого навчання із застосуванням елементів інноваційних методів навчання і виховання. Здатність задовольняти особистісні потреби дитини в процесі фізкультурної діяльності та досягти індивідуалізації навчання. Здатність реалізації принципу розвиваючого навчання, забезпечення гнучкості та можливості до нововведень. Здатність використовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні дітей. Здатність використовувати здоров'язберігаючі технології фізичної культури. Застосовувати сучасні методики і технології організації освітньої діяльності, діагностики і оцінювання якості освітнього процесу з різних освітніх програм. Готовність до розробки та реалізації методичних моделей, методик, технологій і прийомів навчання, до аналізу результатів процесу їхнього використання в організаціях, що здійснюють освітню діяльність. Готовність до систематизації, узагальнення та поширення вітчизняного та закордонного досвіду в професійній сфері. Здатність аналізувати та проектувати на сучасному рівні освітній процес, науково-дослідну, організаційноуправлінську, спортивну, фізкультурно-оздоровчу діяльність, у тому числі в умовах інклюзивної освіти. Здатність проектувати форми та методи контролю якості освіти, різні види контрольовано-вимірювальних матеріалів, у тому числі з використанням інформаційних технологій з врахуванням вітчизняного і закордонного досвіду в сфері фізичної культури і спорту. Здатність розробляти проекти й методичну документацію в сфері фізичної культури і спорту з обліком соціальних, морфофункціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі та віку, природничих і економічних особливостей регіону. Здійснювати планування, організацію, контроль і корегування освітнього процесу, науково-дослідної, організаційно-управлінської, спортивної, фізкультурно-оздоровчої діяльності. Готовність досліджувати, організувати та оцінювати управлінський процес із використанням інноваційних технологій менеджменту, що відповідають загальним і специфічним закономірностям розвитку керованої системи. Здійснювати пропаганду фізичної культури, спорту, туризму, здорового способу життя з використанням сучасних інформаційних технологій. Здатність використовувати методи організації та проведення наукових досліджень у професійній сфері. Здатність здійснювати професійну та особистісну самоосвіту, проектувати подальші освітні маршрути і професійну кар'єру.

### 6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

*Знання:* основні поняття курсу, завдання фізичного виховання та оздоровлення учнів; закономірності формування рухових умінь і навичок та фізичних якостей дітей та молоді; сутність та механізми здоров'я дітей та молоді; чинники здоров'я дитини та засоби його збереження; сутність і мету валеологічного виховання учнів; шляхи, форми і засоби виховання у дитини навичок здорового способу життя.

*Уміння:* застосовувати теоретичні знання з курсу у практиці навчально-виховного процесу в школі; здійснювати планування та моделювання усіх форм роботи з фізичного виховання та оздоровлення учнів; здійснювати вибір та розробляти форми та методи валеологічної освіти та виховання в залежності від віку та індивідуальних особливостей дітей тощо; проводити різноманітні форми роботи з фізичного виховання дітей шкільного віку; створювати умови для оптимальної рухової діяльності дітей з урахуванням критеріїв оцінки та змісту рухового режиму в різних вікових групах; добирати ефективні засоби впливу на фізичний розвиток дітей шкільного віку; добирати доцільні засоби формування здоров'язбережувальної компетенції дитини; аналізувати заняття з валеологічного виховання та визначати їх ефективність; складати індивідуальні оздоровчі комплекси для учнів.

**7. ПЕРЕКВІЗИТ:** Види спорту з методикою навчання. Спортивні ігри з методикою навчання.

### 8. ЗМІСТ КУРСУ:

**Тема:** Методичні принципи і шляхи їх реалізації в процесі фізичного виховання молодших школярів: свідомості і активності, наочності, систематичності, доступності і індивідуалізації, міцності і прогресування, міжпредметних зв'язків.

**Тема:** Класифікація методів навчання. Методи використання слова: розповідь, пояснення, бесіда, розпорядження, вказівка, команда, підрахунок, розбір, інструктування, оцінка.

**Тема:** Наочні методи: показ, демонстрація (плакати, малюнки, технічні засоби навчання), звукова й світлова сигналізація, предметні орієнтири. Практичні методи: вивчення вправи в цілому, вивчення вправи по частинах, ігровий, змагальний. Засоби фізичного виховання молодших школярів.

**Тема:** Загальна характеристика засобів фізичного виховання. Фізичні вправи – основний засіб фізичного виховання. Вплив виконання фізичних вправ на збереження і зміцнення здоров'я школярів. Роль природних сил (сонця, повітря, води), їх правильне застосування. Гігієнічні чинники: особиста і громадська гігієна, режим праці і відпочинку, харчування і сну, засобів відновлення організму.

**Тема:** Загальні основи розвитку фізичних якостей. Загальна характеристика фізичних якостей. Методика розвитку швидкості, сили, гнучкості, витривалості і спритності. Комплексний характер розвитку фізичних якостей.

**Тема:** Загальні основи навчання фізичних вправ. Структура фізичних вправ. Ігри. Класифікація рухливих ігор. Методика навчання рухливих ігор. Гімнастика. Методичні особливості гімнастики. Види гімнастики. Методика навчання рухових дій.

**Тема:** Методика навчання стройових вправ. Елементи строю. Стройові прийоми. Навчання шиккування в шеренгу. Навчання шиккування в колону. Навчання шиккування в коло. Навчання рівняти. Повороти на місці. Порядкові вправи. Розмикання. Фігурне марширування.

**Тема:** Методика навчання прикладних вправ. Вправи з ходьби. Вправи з бігу. Вправи з рівноваги. Вправи зі стрибків. Вправи з метання. Вправи з лазіння і перелізання.

**Тема:** Методика вивчення загальнопідготовчих вправ. Вправи на виховання осанки і рухових якостей. Акробатичні вправи. Вправи в мішаних висах. Способи страхування і допомоги.

## **9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:**

1. Ареф'єв В.Г., Єдинак Г.А. Фізична культура в школі: навчальний посібник.- Кам'янець-Подільський: Абетка-Нова, 2002. – 384с.
2. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання : у 2 т. / за ред.Т.Ю. Круцевич. Київ : “Олімпійська література”, 2017. Т 1. 384 с.
3. Москаленко Н.В., Борисова Ю.Ю., Сидорчук Т.В., Лядська О.Ю. Інформаційні технології у фізичному вихованні : навч. осібник. Дніпропетровськ : Інновація, 2014. 128 с.
4. Москаленко Н.В. Кожедуб Т.Г. Інноваційні підходи до теоретичної підготовки у фізичному вихованні : навчальний посібник. Дніпропетровськ, 2015. 107 с.
5. Сергієнко Л.П. Практикум з теорії та методики фізичного виховання: Навчальний посібник. – Харків: «ОВС», 2007. – 271 с.
6. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання. Частина 1. – Тернопіль: Навчальна книга –Богдан, 2001. – 272 с.

**10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

**11. МОВА НАВЧАННЯ:** українська

**12. ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ** (за наявності).

## **Адаптивне фізичне виховання у системі середньої освіти**

**1. КОД:** ОК 6.

**2. РІК НАВЧАННЯ:** 1

**3. СЕМЕСТР:** 2

**4. ЛЕКТОР:** проф. Максимчук Б.А.

**5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність використовувати компетентнісний підхід у фізичному вихованні закладів середньої освіти. Здатність оптимізувати навчально-виховний процес на основі інтегрованого навчання із застосуванням елементів інноваційних методів навчання і виховання. Здатність задовольняти особистісні потреби дитини в процесі фізкультурної діяльності та досягти індивідуалізації навчання.

Здатність реалізації принципу розвиваючого навчання, забезпечення гнучкості та можливості до нововведень. Здатність використовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні дітей. Здатність використовувати здоров'язберігаючі технології фізичної культури. Застосовувати сучасні методики і технології організації освітньої діяльності, діагностики і оцінювання якості освітнього процесу з різних освітніх програм. Готовність до розробки та реалізації методичних моделей, методик, технологій і прийомів навчання, до аналізу результатів процесу їхнього використання в організаціях, що здійснюють освітню діяльність. Готовність до систематизації, узагальнення та поширення вітчизняного та закордонного досвіду в професійній сфері. Здатність аналізувати та проектувати на сучасному рівні освітній процес, науково-дослідну, організаційноуправлінську, спортивну, фізкультурно-оздоровчу діяльність, у тому числі в умовах інклюзивної освіти. Здатність проектувати форми та методи контролю якості освіти, різні види контрольовано-вимірювальних матеріалів, у тому числі з використанням інформаційних технологій з врахуванням вітчизняного і закордонного досвіду в сфері фізичної культури і спорту. Здатність розробляти проекти й методичну документацію в сфері фізичної культури і спорту з обліком соціальних, морфофункціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі. Удосконалювати і використовувати масові форми занять оздоровчої та адаптивної фізичної культури. Здатність здійснювати професійну та особистісну самоосвіту, проектувати подальші освітні маршрути і професійну кар'єру. Здатність організовувати та планувати спеціальну фізичну та техніко-тактичну підготовку особового складу у військових формуваннях, правоохоронних структурах та спеціальних службах.

## **6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

*Знання:* мету та завдання адаптивної фізичної культури; зміст видів адаптивної фізичної культури; зміст основних принципів, методів і засобів адаптивної фізичної культури; методику навчання адаптивній фізичній культурі;

*Уміння:* організовувати і проводити заняття з адаптивної фізичної культури; застосовувати методи дослідження у науково-дослідній роботі в сфері адаптивної фізичної культури; проводити аналіз теоретико-експериментальних даних та втілювати в практику результати наукових досліджень; аналізувати передовий досвід педагогів-новаторів.

**7. ПЕРЕКВІЗИТ:** Теорія і методика фізичного виховання. Адаптивне фізичне виховання.

## **8. ЗМІСТ КУРСУ:**

**Тема: Види адаптивної фізичної культури, їх характеристика.** Адаптивна фізична культура, визначення поняття та характеристика. Адаптивне фізичне виховання як вид адаптивної фізичної культури. Мета та завдання адаптивного фізичного виховання. Визначення понять адаптивної фізичної культури: адаптивне фізичне виховання, адаптивна реабілітація, адаптивна рухова рекреація, адаптивний спорт, креативні (художньо-музичні) тілесно-орієнтовані практики адаптивної фізичної культури, екстремальні види рухової активності.

**Тема: Історія адаптивного фізичного виховання.** Особливості реабілітаційної роботи з інвалідами в різні історичні періоди. Становлення і розвиток фізичної культури і спорту інвалідів. Паралімпійський рух як один з головних напрямів адаптивного спорту. Спеціальні Олімпіади як напрям адаптивного спорту. Дефлімпіади як напрям адаптивного спорту.

**Тема: Організація адаптивної фізичної культури в Україні.** Державна політика України по відношенню до людей з функціональними обмеженнями. Керівництво організаційною і методичною роботою сфери оздоровчої фізичної культури і спорту інвалідів в Україні. Державна система навчально-корекційних закладів України. Віковий принцип поділу системи спеціальної (корекційної) педагогіки.

**Тема: Мета, задачі, принципи та засоби адаптивного фізичного виховання.** Мета і задачі АФВ. Спеціальні та загальні принципи адаптивного фізичного виховання. Різноманітність засобів адаптивного фізичного виховання. Рекомендації і протипоказання до використання засобів адаптивного фізичного виховання відповідно до задач навчального процесу. Засоби розвитку рухових функцій.

**Тема: Методи адаптивного фізичного виховання.** Матеріально-технічне забезпечення. Використання загальних методів в адаптивному фізичному вихованні. Використання різноманітних методів формування дії по етапам алгоритму. Матеріально-технічне забезпечення загального і спеціального призначення.

**Тема: Адаптивне фізичне виховання для осіб з вадами слуху.** Загальна характеристика порушень, викликаних ураженнями органа слуху. Тестування при глухоті. Особливості методики проведення занять осіб з вадами слуху.

**Тема: Адаптивне фізичне виховання для осіб з вадами зору.** Особливості порушення зорового сприйняття. Цілі, задачі і засоби фізичного виховання людей з дефектом зору. Особливості методики проведення занять осіб з дефектом зору.

**Тема: Адаптивне фізичне виховання при порушеннях ОРА.** Мета адаптивного фізичного виховання при станах після ампутації. Загальні та специфічні завдання адаптивного фізичного виховання при станах після ампутації. Засоби АФВ при станах після ампутації.

**Тема: Мета адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку.** Загальні, часткові та специфічні завдання адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку. Засоби АФВ при ураженнях спинного мозку. Особливості методики при ДЦП. Адаптивне фізичне виховання при тяжких формах ДЦП. Адаптивне фізичне виховання при ДЦП середнього і легкого ступеня.

**Тема: Адаптивне фізичне виховання при розумовій відсталості.** Фактори, що призводять до розумової відсталості. Комплекс вправ при розумовій відсталості. Специфічні особливості фізичного виховання розумово відсталих дітей.

#### **9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:**

1. Адаптивное физическое воспитание и спорт / под ред. Джозефа П. Винника; пер. С англ. И. Андреев. – К.: Олимп. Лит., 2010. – 608 с.
2. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів: [підручник] / Ю. А.Бріскін. – К. :Олімпійська література, 2006. – С. 5–124.
3. Евсеев С.П. Адаптивная физическая культура : учебное пособие /С.П. Евсеев, Л.В. Шапкова. – М. : Советский спорт, 2000. – 240 с.
4. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання: підручник для студ. ВНЗ / Т. Ю. Круцевич. – К.: Олімпійська література, 2008. – 393 с.
5. Литош Н.Л. Адаптивная физическая культура. Психолого-педагогическая характеристика детей с нарушениями развития : учебное пособие / Н.Л. Литош. – М. : СпортАкадемПресс, 2002 – 140 с.

**10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

**11. МОВА НАВЧАННЯ:** українська

**12. ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ** (за наявності).

### **Теорія біологічного відбору у спорті**

**1. КОД:** ОК 7.

**2. РІК НАВЧАННЯ:** 1

**3. СЕМЕСТР:** 1

**4. ЛЕКТОР:** доц. Баштовенко О.А.

**5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність використовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні дітей. Здатність використовувати здоров'язберігаючі технології фізичної культури. Готовність до систематизації, узагальнення та поширення вітчизняного та закордонного досвіду в професійній сфері. Здатність розробляти проекти й методичну документацію в сфері фізичної культури і спорту з обліком соціальних, морфофункціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі та віку, природничих і економічних особливостей регіону. Здійснювати планування, організацію, контроль і корегування освітнього процесу, науково-дослідної, організаційно-управлінської, спортивної, фізкультурно-оздоровчої діяльності. Готовність досліджувати, організовувати та оцінювати управлінський процес із використанням інноваційних технологій менеджменту, що відповідають загальним і специфічним закономірностям розвитку керованої системи. Здійснювати пропаганду фізичної культури, спорту, туризму, здорового способу життя з використанням сучасних інформаційних технологій. Здатність організовувати та планувати спеціальну фізичну та техніко-тактичну підготовку особового складу у військових формуваннях, правоохоронних структурах та спеціальних службах.

**6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

*Знання:* основи теорії та методики спортивного відбору та орієнтації; особливості спортивного відбору та орієнтації на різних етапах багаторічної підготовки спортсменів; критерії відбору у спорті;

*Уміння:* орієнтуватися у сучасних питаннях спортивного відбору та орієнтації спортсменів; використовувати отримані знання на практиці при вирішенні навчальних та професійних завдань; організовувати заходи по проведенні спортивного відбору та орієнтації.

**7. ПЕРЕКВІЗИТ:** Анатомія та фізіологія людини.

## **8. ЗМІСТ КУРСУ:**

**Тема: Система спортивного відбору в різних країнах.** Поняття спортивного відбору. Система спортивного відбору. З історії вивчення проблеми спортивного відбору. Значення відбору в системі багаторічної підготовки спортсменів. Система спортивного відбору Німеччини. Етапи спортивного відбору юних спортсменів колишньої ГДР. Критерії спортивної придатності, що використовувались в ГДР. Сучасна система пошуку талановитих спортсменів в Німеччині. Система пошуку спортивних талантів в США. Організаційна структура спорту США. Особливості спортивного відбору в Китаї. Організаційна структура спорту Китаю. Методологія ступеневої системи пошуку спортивних талантів. Система спортивного відбору в Росії. Організаційно-методичні основи пошуку талановитих спортсменів в Росії. Організаційні основи спортивного відбору в Італії. Організаційна структура спорту в Італії. Організаційні основи спортивного відбору Франції. Організаційна структура спорту у Франції. Особливості спортивного відбору Австралії. Методологія спортивного відбору в ігрові види спорту. Структура програми пошуку спортивних талантів в Австралії. Система відбору в клубні дитячо-молодіжні секції Польщі. Модель діяльності спортивного клубу Польщі при підготовці юних спортсменів. Особливості комплексного відбору талановитих спортсменів в Україні.

**Тема: Структура та генетика розвитку спортивного таланту.** Особливості використання генетичних маркерів для прогнозування спортивної обдарованості дітей і підлітків. Прогнозувати наявність спортивної обдарованості індивіда за генеалогічними даними. Технологію відбору. Визначення понять «геніальність», «талант», «спортивний талант». Загальна структура спортивного таланту. Види загальних здібностей і властивостей спортивного таланту: інтелектуальні здібності, пам'ять, увага, мислення, типологічні властивості нервової системи, психологічна надійність. Загальна структура спеціальних здібностей і особливостей спортивного таланту: адаптаційні можливості, особливості будови тіла, рухові здібності, функціональні можливості. Частота прояву спортивного таланту. Визначення понять «здібності», «рухові здібності», «спортивні здібності», «задатки», «можливості», «обдарованість», «спортивна обдарованість». Класифікація здібностей. Спадковість спортивного таланту. Результати дослідження спортивної активності, одержані за допомогою методу близнюків та генеалогічного методу.

**Тема: Теорія спортивного відбору до циклічних видів спорту.** Діагностика розвитку інтелектуальних здібностей спортсменів. Зміст словесного тесту Ю (відповіді та загальна оцінка). Комбінований тест Ю (відповіді та загальна оцінка). Діагностика розвитку пам'яті спортсменів. Визначення короткочасної пам'яті. Зміст тесту для визначення короткочасної наочно-образної пам'яті. Визначення логічної і механічної пам'яті спортсменів. Діагностика розвитку уваги спортсменів (тест «перепутані лінії», коректурний тест Бурдона, методика «таблиці Шульте», тест вибіркової уваги). Діагностика розвитку мислення спортсменів (методика «трактування прислів'я», «відгадування загадок», «виділення суттєвих ознак», «виключення понять», «кількісні відношення», «словесний лабіринт»). Діагностика типологічних властивостей нервової системи спортсменів: суть методів спостереження, Г. Айзенка, Е. П. Ільїна (проведення, підрахунок і інтерпретація результатів тестів). Діагностика маскулінності/фемінінності спортсменок (шкали із Фрайбургського особистісного опитувальника, методика С. Бем).

**Тема: Спортивний відбір в ігрових видах спорту.** Фактори (здібності і показники), що визначають високу ефективність діяльності футболістів в різних ігрових ситуаціях. Модельні характеристики кваліфікованих футболістів (вік, морфологічні особливості, рухові здібності і функціональні можливості). Моделі змагальної діяльності командних і індивідуальних дій у футболі. Оцінка розвитку рухових здібностей, функціональних можливостей і технічної підготовленості футболістів на різних етапах спортивного відбору. Прогнозування ігрового

амплуа футболістів в процесі комплектування команди. Спортивний відбір футболістів в різних країнах (Польщі, Чехії). Тестування розвитку спеціальних здібностей футболістів: діагностика розвитку координаційних здібностей польових гравців і воротарів; діагностика розвитку швидкісних здібностей футболістів; оцінка розвитку загальної і спеціальної витривалості футболістів. Комплексне тестування розвитку рухових здібностей футболістів. Діагностика ігрової обдарованості футболістів в рухових іграх.

**Тема: Спортивний відбір в складнокоординаційних видах спорту.** Спортивний відбір в гімнастиці: фактори, що визначають високі спортивні досягнення гімнастів; модельні характеристики гімнастів; оцінка розвитку морфологічних показників і рухових здібностей гімнастів на різних етапах спортивного відбору. Оцінка змагальної діяльності гімнастів. Діагностика спортивної обдарованості гімнастів в рухових іграх. Шляхи збереження талановитих гімнастів в спорті. Спортивний відбір в фігурному катанні: фактори, що визначають високі спортивні досягнення у фігурному катанні; модельні характеристики фігуристів; оцінка розвитку морфологічних показників, рухових здібностей і технічної підготовленості фігуристів на різних етапах спортивного відбору. Прогноз схильності дітей до фігурного катання.

#### **9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:**

1. Волков Л. В. Теория и методика детского и юношеского спорта. – К.: Олимпийская литература, 2002. – 294 с.
2. Губа В. П. Морфобиомеханические исследования в спорте. – М.: Спорт Академ Пресе, 2000. – 120 с
3. Губа В.П. Основы распознавания раннего спортивного таланта. – М.: ТерраСпорт, 2003. – 208 с.
4. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. – К.: Олимпийская литература, 2004. – 808 с.
5. СергієнкоЛ. П. Тестування рухових здібностей школярів. – К.: Олімпійська література, 2001. – 439 с.
6. СергієнкоЛ. П. Комплексне тестування рухових здібностей людини. – Миколаїв: УДМТУ, 2001. – 360 с.

**10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

**11. МОВА НАВЧАННЯ:** українська

**12. ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ** (за наявності).

### **Маркетинг та менеджмент в фізичній культурі і спорті**

**1. КОД:** ОК 8.

**2. РІК НАВЧАННЯ:** 1

**3. СЕМЕСТР:** 1

**4. ЛЕКТОР:** доц. Ярчук Г.В.

**5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність планувати та управляти часом. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність спілкуватися державною, а також іноземною мовами як засобом ділового спілкування. Здатність користуватися сучасними інформаційними і комунікаційними технологіями, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, проводити патентний пошук та оформляти патентну документацію. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність працювати як автономно, так і в команді. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань). Здатність працювати в міжнародному контексті. Здатність розробляти та управляти проектами, виявляти ініціативу та підприємливість. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, а також приймати обґрунтовані рішення. Здатність здійснювати організаційно-управлінську діяльність в галузі освіти (фізична культура) та суміжних областях. Здатність реалізації принципу розвиваючого навчання, забезпечення гнучкості та можливості до нововведень. Здатність використовувати сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні дітей. Здатність використовувати здоров'язберігаючі технології фізичної культури. Застосовувати сучасні методики і технології організації освітньої діяльності, діагностики і оцінювання якості освітнього процесу з різних освітніх програм. Готовність до розробки та реалізації методичних моделей, методик, технологій і прийомів навчання, до



аналізу результатів процесу їхнього використання в організаціях, що здійснюють освітню діяльність. Здатність проектувати форми та методи контролю якості освіти, різні види контрольно-вимірювальних матеріалів, у тому числі з використанням інформаційних технологій з врахуванням вітчизняного і закордонного досвіду в сфері фізичної культури і спорту. Здатність розробляти проекти й методичну документацію в сфері фізичної культури і спорту з обліком соціальних, морфофункціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі та віку, природничих і економічних особливостей регіону. Здійснювати планування, організацію, контроль і корегування освітнього процесу, науково-дослідної, організаційно-управлінської, спортивної, фізкультурно-оздоровчої діяльності. Готовність досліджувати, організовувати та оцінювати управлінський процес із використанням інноваційних технологій менеджменту, що відповідають загальним і специфічним закономірностям розвитку керованої системи. Удосконалювати і використовувати масові форми занять оздоровчої та адаптивної фізичної культури. Здатність використовувати методи організації та проведення наукових досліджень у професійній сфері. Здатність здійснювати професійну та особистісну самоосвіту, проектувати подальші освітні маршрути і професійну кар'єру. Здатність організовувати та планувати спеціальну фізичну та техніко-тактичну підготовку особового складу у військових формуваннях, правоохоронних структурах та спеціальних службах.

#### **6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

*Знання:* історичні етапи розвитку менеджменту у світі та на Україні; сучасні методи управління як основи адміністрування в галузі фізичного виховання, сутність діяльності маркетингу і проведення маркетингових досліджень, сутність діяльності адміністрування.

*Уміння:* вдосконалювати діяльність вже існуючих фізкультурно-оздоровчих організацій, працюючих на умовах самоокупності; використовувати необхідні дослідницькі процедури щодо менеджменту та маркетингу; аналізувати та інтерпретувати результати досліджень щодо власних організаційно-управлінських здібностей; використовувати набуті знання до вдосконалення діяльності різноманітних фізкультурно-оздоровчих організацій, у тому числі недержавної форми власності.

**7. ПРЕРЕКВІЗИТ:** Управління в сфері фізичної культури. Інформаційні технології у фізичній культурі і спорті.

#### **8. ЗМІСТ КУРСУ:**

**Тема: Основи менеджменту фізичної культури і спорту.** Визначення менеджменту; Специфіка управлінської праці; Розвиток управління, школи і підходи менеджменту; Школи управління; Внесок різних шкіл в науку управління; Сучасні концепції і підходи управління.

**Тема: Поняття про спортивні і фізкультурні організації як об'єкт менеджменту і маркетингу.** Поняття «організація», менеджер в спортивній організації, методи управління. Менеджер в фізкультурно-спортивній організації. Взаємодія людини і організації. Класифікація організацій системи фізичної культури і спорту.

**Тема: Основи маркетингу фізичної культури і спорту.** Маркетингові дослідження - основа планування виробничої програми. Поняття про ринок. Вивчення попиту потреб. Цілі та функції ринку. Ринкові відносини в сфері фізичної культури і спорту.

**Тема: Маркетинг у фізичній культурі і спорті.** Соціальна сутність та визначення маркетингу. Міжнародний маркетинг. Управління маркетингом. Маркетинг у фізичній культурі і спорті.

**Тема: Адміністрування в фізкультурно-спортивній організації.** Лідерство, менеджмент і адміністрування. Особливості організаційної структури та адміністрування. Підходи до адміністрування. Визначення якостей лідера.

#### **9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:**

1. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку. Закономірності функціонування та розвитку: [монографія]. Київ: Олімпійська література, 2007. 216с.
2. Мудрик В.И., Мічуда Ю.П., Заветный С.А. Организационно-управленческие основы физической культуры и спорта: [учебные и справочные материалы]. Харьков: ХНАДУ, 2008. 408с.
3. Павленко А.Ф. Маркетинг. А.Ф. Павленко. Киев: Освіта. 2012. 241 с.
4. Савченко В. Г., Приходько В.В., Кошечева О. С. Управління проектами у спортивнопедагогічній діяльності: навч. посібник. Дніпро: 2017. 337 с.

**10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

**11. МОВА НАВЧАННЯ:** українська

**12. ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ** (за наявності).

### *Вибіркові компоненти*

#### **Основи професійно-прикладної фізичної підготовки**

**1. КОД:** ВБ 1.1

**2. РІК НАВЧАННЯ:** 1

**3. СЕМЕСТР:** 1

**4. ЛЕКТОР:** доц. Ніфака Я.М.

**5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:** Здатність задовольняти особистісні потреби дитини в процесі фізкультурної діяльності та досягти індивідуалізації навчання. Здатність використовувати здоров'язберігаючі технології фізичної культури. Застосовувати сучасні методики і технології організації освітньої діяльності, діагностики і оцінювання якості освітнього процесу з різних освітніх програм. Здатність використовувати здоров'язберігаючі технології фізичної культури. Застосовувати сучасні методики і технології організації освітньої діяльності, діагностики і оцінювання якості освітнього процесу з різних освітніх програм. Готовність до систематизації, узагальнення та поширення вітчизняного та закордонного досвіду в професійній сфері. Здатність аналізувати та проектувати на сучасному рівні освітній процес, науково-дослідну, організаційноуправлінську, спортивну, фізкультурно-оздоровчу діяльність, у тому числі в умовах інклюзивної освіти. Здатність проектувати форми та методи контролю якості освіти, різні види контрольованих матеріалів, у тому числі з використанням інформаційних технологій з врахуванням вітчизняного і закордонного досвіду в сфері фізичної культури і спорту. Здійснювати пропаганду фізичної культури, спорту, туризму, здорового способу життя з використанням сучасних інформаційних технологій.

**6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

*Знання:* володіти – навичками прикладних фізичних вправ, фізичної витривалості, підготовленості організму до фізичних навантажень в різних професійних ситуаціях; засобами і методами зміцнення індивідуального здоров'я, фізичного самовдосконалення; цінностями фізичної культури особистості для успішної соціально-культурної та професійної діяльності;

*Уміння:* виконувати індивідуально підібрані комплекси прикладної та адаптивної до майбутньої професійної діяльності фізичної культури, композиції виробничої гімнастики ритмічного і аеробного характеру, системи вправ оздоровчої та атлетичної гімнастики; застосовувати найпростіші прийоми самомасажу і релаксації; долати штучні та природні перешкоди з використанням різноманітних способів пересування; здійснювати творчу співпрацю в колективних формах занять професійно-прикладною фізичною культурою; організувати режим часу, що призводить до здорового способу життя; творчо використовувати засоби і методи та методичні прийоми фізичного виховання та спорту для професійно-особистісного розвитку, фізичного самовдосконалення; розвивати професійноприкладні рухові навички та фізичні вправи фізичної витривалості, підготовленості організму до фізичних та розумових навантажень в умовах професійної діяльності; поєднувати засоби і методи зміцнення індивідуального здоров'я; слідувати цінностям фізичної культури особистості для успішної соціально-культурної і професійної діяльності формування здорового способу та стилю життя.

**7. ПЕРЕКВІЗИТ:** Теорія і методика фізичного виховання. Види спорту з методикою навчання.

**8. ЗМІСТ КУРСУ:**

**Тема: Історія прикладної фізичної культури.** Терміни і поняття дисципліни «Професійно-прикладна фізична підготовка». Визначення поняття «професійно-прикладна фізична підготовка», психофізичні якості та здібності. Історія прикладної фізичної культури. Виникнення і розвиток прикладної фізичної культури у стародавньому світі; прикладна фізична культура Середньовіччя, в епоху Відродження та Новий і Новітній час; професійно-прикладна фізична підготовка в роки незалежності України.

**Тема: Система професійно-прикладної фізичної підготовки.** Поняття про професійно-прикладну фізичну культуру. Структура системи професійно-прикладної фізичної підготовки. Проблемне поле професійно-прикладної фізичної підготовки. Етапи становлення та розвитку професійно-прикладної фізичної культури. Фізичні вправи як ефективний засіб підвищення працездатності та професійно-прикладної фізичної підготовки.

**Тема: Місце професійно-прикладної фізичної підготовки у сучасній системі фізичного виховання.** Значення та завдання професійно-прикладної фізичної підготовки; фактори, які

визначають загальну спрямованість професійно-прикладної фізичної підготовки; загальні та професійні здібності у підготовці кадрів; система заходів для розвитку здібностей до певного виду діяльності; фізичні вправи як метод вивчення здібностей; професіограма, види та основи її складання.

**Тема: Основи методики проведення занять з професійно-прикладної фізичної підготовки.** Побудова методики ППФП; засоби професійноприкладної фізичної підготовки; форми організації професійно-прикладної фізичної підготовки; планування професійно-прикладної фізичної підготовки; педагогічний контроль у професійно-прикладній фізичній підготовці.

**Тема: Особливості використання видів спорту для розвитку професійно важливих якостей.** Засоби і методи спрямованого формування професійно-значущих рухових навичок, стійкості до професійних захворювань, професійно важливих фізичних і психічних якостей. Вивчення та складання комплексних вправ професійно-прикладної та відновлювальної фізичної підготовки (медика, педагога, радіотехніка, енергетика та інше) з використанням вивчених фізичних вправ та елементів видів спорту.

#### **9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:**

1. Круцевич Т.Ю. Теория и методика физического воспитания: учебник в 2-х томах. / Т.Ю. Круцевич – К.: Олімп. л-ра, 2003.
2. Модуль «Професійно-прикладна фізична культура» навчальної програми з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. Профільний рівень. 10-11 класи / автор А. А. Ребрина – Київ, 2016. – 46 с.
3. Пилипей, Л. П. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів [Текст] : монографія / Л. П. Пилипей. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2009. – 312 с.
4. Ребрина А. А. Виховання професійно-прикладної фізичної культури засобами спортивних ігор / О. В. Базильчук, А. А. Ребрина, Є. В. Столітенко. Спортивні ігри. – Хмельницький : ХНУ, 2015. – С. 434-459.
5. Теорія і методика фізичного виховання / за редакцією Т. Ю. Круцевич. У 2-х томах. – К. : Олімпійська література, 2008.
6. Раєвський Р. Т. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів вищих навчальних закладів : навч.–метод. посіб. / Р. Т. Раєвський, С. М. Канішевський : за заг. ред. проф. Р. Т. Раєвського. – О. : Наука і техніка, 2010. – 380 с.
7. Фізична культура в школі: 5-11 класи : методичний посібник / за загальною редакцією С.М. Дятленка. – К. : Літера ЛТД, 2011. – 368 с.
8. Шкребертій, Ю. М. Управління тренувальними і змагальними навантаженнями спортсменів високого класу [Текст] / Ю. М. Шкребертій – К. : Олімпійська література, 2005. – 258 с.

**10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** лекції, практичні заняття, самостійна робота.

**11. МОВА НАВЧАННЯ:** українська

**12. ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ** (за наявності).

### **Організація і методика оздоровчої фізичної культури**

**1. КОД:** ВБ 1.2

**2. РІК НАВЧАННЯ:** 1

**3. СЕМЕСТР:** 1

**4. ЛЕКТОР:** проф. Максимчук Б.А.

**5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:** Здатність задовольняти особистісні потреби дитини в процесі фізкультурної діяльності та досягти індивідуалізації навчання. Здатність використовувати здоров'язберігаючі технології фізичної культури. Застосовувати сучасні методики і технології організації освітньої діяльності, діагностики і оцінювання якості освітнього процесу з різних освітніх програм. Здатність використовувати здоров'язберігаючі технології фізичної культури. Застосовувати сучасні методики і технології організації освітньої діяльності, діагностики і оцінювання якості освітнього процесу з різних освітніх програм. Готовність до систематизації, узагальнення та поширення вітчизняного та закордонного досвіду в професійній сфері. Здійснювати пропаганду фізичної культури, спорту, туризму, здорового способу життя з використанням сучасних інформаційних технологій.

**6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

**Знання:** правові та організаційні засади спортивної та фізкультурно-оздоровчої діяльності різних груп населення; зміст спортивної та фізкультурно-оздоровчої роботи з різними віковими та соціальними верствами населення; основи теорії адаптації і закономірності її використання в

оздоровчій фізичній культурі; основи управління, планування та контролю в сфері фізичної культури і спорту; особливості методики проведення різних форм спортивної та фізкультурнооздоровчої роботи з різними категоріями населення.

*Уміння:* реалізувати теоретичні основи фізичного виховання, принципи і методи для створення педагогічних умов формування мотивації до систематичних занять фізичними вправами різних вікових та соціальних верств населення; використовувати новітні технології навчання фізичним вправам при організації спортивної та фізкультурно-оздоровчої роботи з різними групами населення; основи методики складання індивідуальних фізкультурнооздоровчих програм.

**7. ПЕРЕКВІЗИТ:** Теорія і методика фізичного виховання. Види спорту з методикою навчання.

## **8. ЗМІСТ КУРСУ:**

**Тема: Основи теорії і методики оздоровчої фізичної культури.** Мета і завдання оздоровчої фізичної культури. Напрями (підсистеми) оздоровчої фізичної культури. Змістовні основи оздоровчої фізичної культури. Принципи оздоровчої фізичної культури. Основні та допоміжні засоби оздоровчої фізичної культури, східні системи оздоровлення, засоби психоемоційної регуляції.

**Тема: Основи теорії адаптації і закономірності її використання в оздоровчій фізичній культурі.** Гомеостаз і адаптація. Генотипова і фенотипова адаптація. Закономірності адаптації (специфічність, адекватність, перехресність). Термінова і накопичувальна адаптація.

**Тема: Правові та організаційні засади спортивної та фізкультурно-оздоровчої діяльності різних груп населення України.** Стан та перспективи розвитку фізкультурно-оздоровчої діяльності в Україні. Державні та громадські організації в системі управління оздоровчою фізичною культурою. Фізкультурно-оздоровчий менеджмент та маркетинг. Пропаганда у сфері оздоровчої фізичної культури. Реклама фізкультурно-оздоровчих послуг. Проведення масових фізкультурно-оздоровчих заходів.

**Тема: Управління, планування та контроль в процесі фізичного виховання різних категорій населення.** Загальні основи управління. Умови управління в процесі фізичного виховання. Моделювання (види моделей і засоби їх побудови). Прогнозування у процесі фізичного виховання (нормативне, пошукове). Планування, контроль та облік в процесі занять фізичними вправами.

**Тема: Форми організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи різних груп населення.** Заняття у групах здоров'я. Характеристика організації занять у групах загальної фізичної підготовки (ЗФП) і спеціальної фізичної підготовки (СФП). Особливості роботи у спортивних секціях. Робота фізкультурно-спортивних клубів (ФСК) та їх об'єднання. Планування і методики проведення індивідуальних занять.

**Тема: Технологія організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи в різних сферах суспільства.** Організація спортивної і фізкультурно-оздоровчої роботи в сфері освіти. Фізкультурнооздоровча робота за місцем проживання та відпочинку. Фізкультурно-оздоровча діяльність серед сільського населення. Фізкультурно-оздоровча діяльність і фізкультурно-спортивна реабілітація осіб з інвалідністю. Фізкультурно-оздоровча діяльність у місцях попереднього ув'язнення та в установах виконання покарань.

**Тема: Організація і впровадження виробничої фізичної культури.** Загальна характеристика виробничої фізичної культури. Професійно-прикладна фізична підготовка. Форми виробничої фізичної культури. Фізичні вправи в режимі праці та відпочинку.

**Тема: Оптимізація фізичного стану робітників та профілактика професійних захворювань засобами фізичної культури.** Післятрудова реабілітація. Профілактика професійних захворювань та тавматизму. Управління процесом оптимізації виробничої фізичної культури (організація медичного контролю, педагогічного спостереження, оздоровчий та соціально-економічний ефект).

**Тема: Нормалізація маси тіла засобами оздоровчої фізичної культури.** Проблеми маси тіла у дорослого населення. Методика оцінки норми маситіла. Методи оцінки жирової маси тіла. Вплив надмірного вмісту жиру на стан здоров'я людини. Рекомендації для зниження маси тіла. Принципи раціонального харчування. Основний склад їжі. Режим харчування. Основні типи дієт.

**Тема: Основи методики складання індивідуальних фізкультурно-оздоровчих програм.**  
Варіанти фізкультурно-оздоровчих програм. Алгоритм складання індивідуальних фізкультурно-оздоровчих програм. Характеристика авторських фізкультурно-оздоровчих програм. Методика визначення рухового режиму для оптимізації маси тіла.

#### **9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:**

1. Степанова І.В., Федоренко Є.О. Організаційно-методичні засади рекреаційно-оздоровчої активності різних груп населення : навчальний посібник. Дніпро: Інновація, 2016. 194 с.
2. Кошелева Е.А., Чайка Д.Д., Лапшина Н.Г. Методы определения физического состояния : методические рекомендации. Днепропетровск : ДГИФКиС, 2012. 27 с.
3. Степанова И.В. Педагогический контроль в физическом воспитании. Методические рекомендации. Днепропетровск, ДГИФКиС, 2014. 82 с.
4. Степанова І.В., Федоренко Є.О. Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології: оздоровчий фітнес. Методичні рекомендації. Дніпропетровськ, ДДІФКиС, 2016. 46 с.
5. Теорія і методика фізичного виховання : у 2 т. / гол. ред. Т.Ю. Круцевич. Київ: Олімп. л-ра, 2017. Т.1. 384 с.

**10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

**11. МОВА НАВЧАННЯ:** українська

**12. ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ** (за наявності).

### **Спортивно-педагогічне вдосконалення з спортивних ігор**

**1. КОД:** ВБ 1.3

**2. РІК НАВЧАННЯ:** 1

**3. СЕМЕСТР:** 2

**4. ЛЕКТОР:** доц. Ярчук Г.В.

**5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:** Здатність задовольняти особистісні потреби дитини в процесі фізкультурної діяльності та досягти індивідуалізації навчання. Застосовувати сучасні методики і технології організації освітньої діяльності, діагностики і оцінювання якості освітнього процесу з різних освітніх програм. Готовність до систематизації, узагальнення та поширення вітчизняного та закордонного досвіду в професійній сфері. Здатність аналізувати та проектувати на сучасному рівні освітній процес, науково-дослідну, організаційноуправлінську, спортивну, фізкультурно-оздоровчу діяльність, у тому числі в умовах інклюзивної освіти. Здатність реалізації принципу розвиваючого навчання, забезпечення гнучкості та можливості до нововведень. Здатність використовувати сучасні фізкультурнооздоровчі технології у фізичному вихованні дітей. Здатність використовувати здоров'язберігаючі технології фізичної культури. Застосовувати сучасні методики і технології організації освітньої діяльності, діагностики і оцінювання якості освітнього процесу з різних освітніх програм. Готовність до систематизації, узагальнення та поширення вітчизняного та закордонного досвіду в професійній сфері. Здатність аналізувати та проектувати на сучасному рівні освітній процес, науково-дослідну, організаційноуправлінську, спортивну, фізкультурно-оздоровчу діяльність, у тому числі в умовах інклюзивної освіти. Здатність проектувати форми та методи контролю якості освіти, різні види контрольовано-вимірювальних матеріалів, у тому числі з використанням інформаційних технологій з врахуванням вітчизняного і закордонного досвіду в сфері фізичної культури і спорту. Здатність розробляти проекти й методичну документацію в сфері фізичної культури і спорту з обліком соціальних, морфофункціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі та віку, природничих і економічних особливостей регіону. Здійснювати планування, організацію, контроль і корегування освітнього процесу, науково-дослідної, організаційно-управлінської, спортивної, фізкультурно-оздоровчої діяльності. Готовність досліджувати, організувати та оцінювати управлінський процес із використанням інноваційних технологій менеджменту, що відповідають загальним і специфічним закономірностям розвитку керованої системи. Здатність здійснювати професійну та особистісну самоосвіту, проектувати подальші освітні маршрути і професійну кар'єру. Здатність організувати та планувати спеціальну фізичну та техніко-тактичну підготовку особового складу у військових формуваннях, правоохоронних структурах та спеціальних службах.

**6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

*Знання:* історію розвитку обраного виду спорту; класифікації та специфіку тренувань з обраного виду спорту; новації з напрямку вдосконалення обраним видом спорту; основні напрямки розвитку обраного виду спорту; критерії відбору у групи навчальної підготовки; лікарсько-педагогічний контроль; рівень

біологічної зрілості учнів; рівень розвитку рухових якостей; фізичну, технічну, тактичну підготовленість з даних тестів; дозування психомоторного навантаження; техніку виконання усіх фізичних вправ з обраного виду спорту, також вправи загальної фізичної підготовки; як створити спортивний колектив; який спортивний інвентар потрібен до занять; склад основних документів (фінансових та учбово-методичних, які регламентують роботу).

**Уміння:** застосовувати на практиці здобуті знання, вміння та навички з обраного виду спорту; вдосконалювати й підвищувати особисту спортивну майстерність; організовувати і проводити навчально-тренувальні заняття й змагання з обраного виду спорту; відбирати учнів до груп навчальної підготовки з обраного виду спорту; використовувати програму та складати учбово-методичну документацію; складати плани зі спортивного тренування щодо макро-, мікро- та мезоциклів, конспекту занять на групу, та на кожного учня; складати положення про змагання; керувати групою, командою; використовувати сучасні методи організації занять; раціонально розподіляти матеріал у заняттях; послідовно (об'єм, інтенсивність); використовувати технічні методи навчання; сполучати навчання техніки виконання вправ з підвищенням рівня розвитку необхідних рухових якостей; контролювати рівень фізичних та психічних навантажень; забезпечувати безпеку на тренувальних заняттях; аналізувати дані педагогічних спостережень.

**7. ПЕРЕКВІЗИТ:** Теорія і методика фізичного виховання. Види спорту з методикою навчання.

## **8. ЗМІСТ КУРСУ:**

**Тема: Педагогічна професійна діяльність вчителя фізичної культури.** Спортивно-педагогічне удосконалення у забезпеченні професійної готовності майбутнього вчителя фізичної культури. Організація освітнього процесу зі спортивно-педагогічного удосконалення Облік спортивного тренування у спортивних видах боротьби.

**Тема: Перспективне, поточне та оперативне планування підготовки спортсменів у спортивних видах боротьби.** Складання перспективного багаторічного графіку спортивного вдосконалення студентів.

**Тема: Удосконалення технічної підготовленості спортсменів у спортивних видах боротьби.** Кінематична структура руху борців під час кидків у спортивних видах боротьби. Динамічна структури руху техніко-тактичних дій у спортивних видах боротьби.

**Тема: Удосконалення фізичної підготовленості спортсменів у спортивних видах боротьби.** Розвиток провідних фізичних якостей у спортивних видах боротьби. Вибухова сила – провідна фізична якість. Спеціальна витривалість одна з основних фізичних якостей борців.

**Тема: Удосконалення психічної, тактичної та теоретичної підготовленості спортсменів у спортивних видах боротьби.** Удосконалення психічної підготовленості спортсменів в тренувальних умовах у спортивних видах боротьби (боротьба греко-римська, вільна боротьба, дзюдо та боротьба самбо). Удосконалення тактичної підготовленості спортсменів в тренувальних умовах у спортивних видах боротьби (боротьба греко-римська, вільна боротьба, дзюдо та боротьба самбо). Удосконалення теоретичної підготовленості спортсменів у спортивних видах боротьби (боротьба греко-римська, вільна боротьба, дзюдо та боротьба самбо).

**Тема: Організація та проведення змагань в спортивних видах боротьби.** Суддівство. Участь у змаганнях різного рівня з боротьби греко-римської, вільної боротьби, дзюдо та боротьби самбо. Участь у суддівстві змагань різного рівня з боротьби греко-римської, вільної боротьби, дзюдо та боротьби самбо.

**Тема: Облік спортивного тренування у спортивних видах боротьби.** Перспективне, поточне та оперативне планування підготовки спортсменів у спортивних видах боротьби. Аналіз підготовчих та змагальних мезоциклів спортсменів до основних змагань першого півріччя.

## **9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:**

1. Кушнірюк С.Г. Спортивно-педагогічне вдосконалення: гандбол: підручник для студ. ВНЗ фіз. вих., спорту і здоров'я людини. / С.Г. Кушнірюк, В.М. Осіпов. – Бердянськ: ФОП Ткачук О.В., 2014. – 288 с.
2. Максимов Д.В. Физическая подготовка единоборцев: Теоретико-практичні рекомендації / Д.В. Максимов, В.Н.Селуянов, С.Е. Табаков. – Москва: ТВТ Дивизион, 2011. – 160 с.
3. Матвеев Л.П. Общая теория спорта и ее прикладные аспекты. – М.: Известия, 2001. – 333 с.
4. Платонов В.Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения. / В.Н. Платонов. – К.: Олимпийская литература, 2004. – 808 с.

**10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** лекції, практичні заняття, самостійна робота.

**11. МОВА НАВЧАННЯ:** українська

**12. ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ** (за наявності).

### **Рекреація у фізичній культурі різних категорій населення**

**1. КОД:** ВБ 1.4

**2. РІК НАВЧАННЯ:** 1

**3. СЕМЕСТР:** 2

**4. ЛЕКТОР:** доц. Ніфака Я.М.

**5. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗДОБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ:** Здатність задовольняти особистісні потреби дитини в процесі фізкультурної діяльності та досягти індивідуалізації навчання. Застосовувати сучасні методики і технології організації освітньої діяльності, діагностики і оцінювання якості освітнього процесу з різних освітніх програм. Готовність до розробки та реалізації методичних моделей, методик, технологій і прийомів навчання, до аналізу результатів процесу їхнього використання в організаціях, що здійснюють освітню діяльність. Готовність до систематизації, узагальнення та поширення вітчизняного та закордонного досвіду в професійній сфері. Здатність аналізувати та проектувати на сучасному рівні освітній процес, науково-дослідну, організаційноуправлінську, спортивну, фізкультурно-оздоровчу діяльність, у тому числі в умовах інклюзивної освіти. Здатність реалізації принципу розвиваючого навчання, забезпечення гнучкості та можливості до нововведень. Здатність використовувати сучасні фізкультурнооздоровчі технології у фізичному вихованні дітей. Здатність використовувати здоров'язберігаючі технології фізичної культури. Застосовувати сучасні методики і технології організації освітньої діяльності, діагностики і оцінювання якості освітнього процесу з різних освітніх програм. Готовність до систематизації, узагальнення та поширення вітчизняного та закордонного досвіду в професійній сфері. Здатність аналізувати та проектувати на сучасному рівні освітній процес, науково-дослідну, організаційноуправлінську, спортивну, фізкультурно-оздоровчу діяльність, у тому числі в умовах інклюзивної освіти. Здатність проектувати форми та методи контролю якості освіти, різні види контрольно-вимірювальних матеріалів, у тому числі з використанням інформаційних технологій з врахуванням вітчизняного і закордонного досвіду в сфері фізичної культури і спорту. Здатність розробляти проекти й методичну документацію в сфері фізичної культури і спорту з обліком соціальних, морфофункціональних, психологічних особливостей контингенту різної статі та віку, природничих і економічних особливостей регіону. Здійснювати планування, організацію, контроль і корегування освітнього процесу, науково-дослідної, організаційно-управлінської, спортивної, фізкультурно-оздоровчої діяльності. Готовність досліджувати, організувати та оцінювати управлінський процес із використанням інноваційних технологій менеджменту, що відповідають загальним і специфічним закономірностям розвитку керованої системи. Удосконалювати і використовувати масові форми занять оздоровчої та адаптивної фізичної культури. Здійснювати пропаганду фізичної культури, спорту, туризму, здорового способу життя з використанням сучасних інформаційних технологій. Здатність організувати та планувати спеціальну фізичну та техніко-тактичну підготовку особового складу у військових формуваннях, правоохоронних структурах та спеціальних службах.

#### **6. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

*Знання:* основні законодавчі документи, щодо розвитку рекреаційно-оздоровчої галузі; основні відмінності про засоби та методи фізичної рекреації; форми і функції фізичної рекреації; знати систему засобів фізичної рекреації; вікові особливості проведення рекреаційно-оздоровчих занять; концепції вільного часу та культурного дозвілля; особливості рекреаційних занять для різних груп населення; методи визначення рухової активності; класифікацію ігрових видів рекреації за руховою активністю; фахово користуватися видами оздоровчо-рекреаційної рухової активності.

*Уміння:* аналізувати наукові теорії, на яких ґрунтується процес використання фізичних вправ у процесі оздоровчо-рекреаційної рухової активності; використовувати засоби рекреаційної фізичної культури і спорту на практиці; інструктувати та класифікувати ігрові види рекреації за змістом; опрацьовувати навчально-методичну літературу з рекреаційної фізичної культури і спорту; планувати індивідуальні та групові заняття; вести контроль за впливом фізичних навантажень на різні вікові групи; проводити консультації щодо вибору оздоровчих занять та можливих протипоказань займатись фізичними вправами; вміти творчо планувати програмовий матеріал; володіти педагогічним тактом; володіти культурою спілкування; аналізувати власну діяльність з погляду її педагогічної доцільності; вміти використовувати наочні посібники та технічні засоби; володіти елементами акторської та режисерської майстерності;

вміти аналізувати та узагальнювати передовий педагогічний досвід; володіти науковою організацією праці педагога; володіти методикою роботи з науково-методичною літературою; володіти методами педагогічного контролю.

**7. ПЕРЕКВІЗИТ:** Теорія і методика фізичного виховання. Види спорту з методикою навчання.

## **8. ЗМІСТ КУРСУ:**

**Тема: Історичні передумови розвитку форм активного дозвілля людини.** Активне дозвілля у середні віки (середина V–XIV ст.). Зміни в організації вільного часу в країнах Західної Європи у період переходу від Середньовіччя до Нового часу (XVII–XVIII ст.).

**Тема: Характеристика сфери рекреації у фізичній культурі.** Фізкультурний рух як складне явище, спрямоване на реалізацію соціальних, оздоровчих, виховних, освітніх та інших функцій диференціюється за такими специфічними напрямками: фізичне виховання і фізкультурно-оздоровча діяльність в навчальних закладах; фізкультурно-оздоровча діяльність у соціально-побутовій і виробничій сферах; спортивна діяльність; фізичне виховання і фізична підготовка у Збройних силах; фізкультурно-оздоровча робота серед сільського населення; фізкультурно-спортивна робота серед інвалідів.

**Тема: Поняття вільного часу, рекреації у фізичній культурі.** Значення відпочинку і рекреації в житті людини. Типи і види дозвілля. Види діяльності людини у період дозвілля, фактори, що впливають на їх вибір. Особливості занять на дозвіллі різних соціальних і вікових груп населення. Зміна виду і характеру діяльності. Організація оздоровчої фізичної культури у соціально-побутовій сфері в Україні. Рекреаційна діяльність за місцем проживання.

**Тема: Стиль життя і здоров'я людини.** Визначення поняття «здоров'я». Стиль життя сучасної людини. Чинники, що впливають на здоров'я дорослих людей. Шкідливі звички і здоров'я.

**Тема: Рухова активність і здоров'я людини.** Біологічні потреби організму в руховій активності. Залежність об'єму рухової активності та енерговитрат від віку. Види гіпокінезії та причини її виникнення. Норми рухової активності для дітей і підлітків. Норми рухової активності дорослих. Принципи використання спеціально організованої рухової активності в системі оздоровлення населення.

**Тема: Наукові основи фізичної рекреації.** Теорія мотивації діяльності. Причини, що спонукають людину проявляти активність. Характеристика структури мотивації (потреби, мотиви, інтереси). Теорія вікового розвитку організму людини. Вікова періодизація дітей. Гетерохронність розвитку рухів у дітей. Вікові особливості різних періодів життя дорослої людини. Теорія втомлюваності і відновлення. Теорія адаптації. Теорія функціональних резервів.

**Тема: Методи визначення рухової активності людини.** Методи визначення мотивів та інтересів людей до різних видів рухової активності. Методика вимірювань рухової активності.

**Тема: Регуляція маси тіла як основа мотивації до активного способу життя.** Проблеми маси тіла у дорослого населення. Раціональне харчування як фактор здорового способу життя.

**Тема: Контроль показників фізичного стану в процесі фізкультурно-оздоровчих занять.** Види контролю. Критерії позитивних змін, що настають після рекреаційних занять. Методи визначення фізичного стану. Визначення рухового режиму для оптимізації маси тіла.

**Тема: Види фізичних вправ для рекреаційних занять з особами зрілого та літнього віку.** Оздоровча ходьба. Дозування навантажень при ходьбі. Оздоровчий біг. Їзда на велосипеді, вправи на велотренажері. Принципи дозування навантаження.

**Тема: Рекреаційні заняття у фізичному вихованні різних груп населення.** Форми організації рекреаційних занять у фізичному вихованні. Фізкультурно-рекреаційні заняття з дітьми дошкільного віку. Фізкультурно-рекреаційні заняття з дітьми шкільного віку. Туризм. Фізична рекреація осіб зрілого та літнього віку.

## **9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:**

1. Бар-Ор О. Роуланд. Двигательная активность и здоровье детей от физиологических основ до практического применения. - К.: Олимпийская 225 литература, 2009. - 527 с.
2. Вакуленко Л.О. Лікувальний масаж / Л.О. Вакуленко. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2005. – 448 с.
3. Круцевич Т.Ю., Безверхня Г.В. К84 Рекреація у фізичній культурі різних груп населення: навч. посібник / Т.Ю. Круцевич, Г.В. Безверхня. – К.: Олімп. л-ра, 2010. – 370 с.: іл. – Бібліогр.



4. Круцевич Т.Ю., Воробьев М.И. Контроль в физическом воспитании детей, подростков и юношей. - Киев.: Олимпийская литература, 2005. -С. 94- 111, 114-118.
5. Мухін В.М. Фізична реабілітація: підручник для ст-тів ВНЗ / В.М. Мухін. – К.: Олімп. літ, 2005. – 472 с.
6. Маліков М.В. Функціональна діагностика у фізичному вихованні і спорті: Навчальний посібник для студентів ВНЗ / М.В.Маліков, А.В.Сватъєв, Н.В.Богдановська. – Запоріжжя: ЗДУ, 2006. – 227 с.
7. Марченко О.К. Основы физической реабилитации: учеб. для студентов вузов / О.К.Марченко. – К.: Олімпійська література, 2012. – 196 с.
8. Осіпов В.М. Фізична реабілітація при дисфункціональних порушеннях в організмі людини: монографія / В М Осіпов. – Донецьк: Ландон-XXI, 2013. – 511 с.
9. Осіпов В.М. Лікувальна фізична культура: навчальний посібник для практич. занять ст-тів / В.М. Осіпов. – Бердянськ : БДПУ, 2009. – 140 с.
- 10. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ:** лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
- 11. МОВА НАВЧАННЯ:** українська
- 12. ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ** (за наявності).